

Aktualitātes,
kas jāzina
zemniekiem

3. lappusē

Daudzbērnu
ģimenēm
samazinās
maksājumus

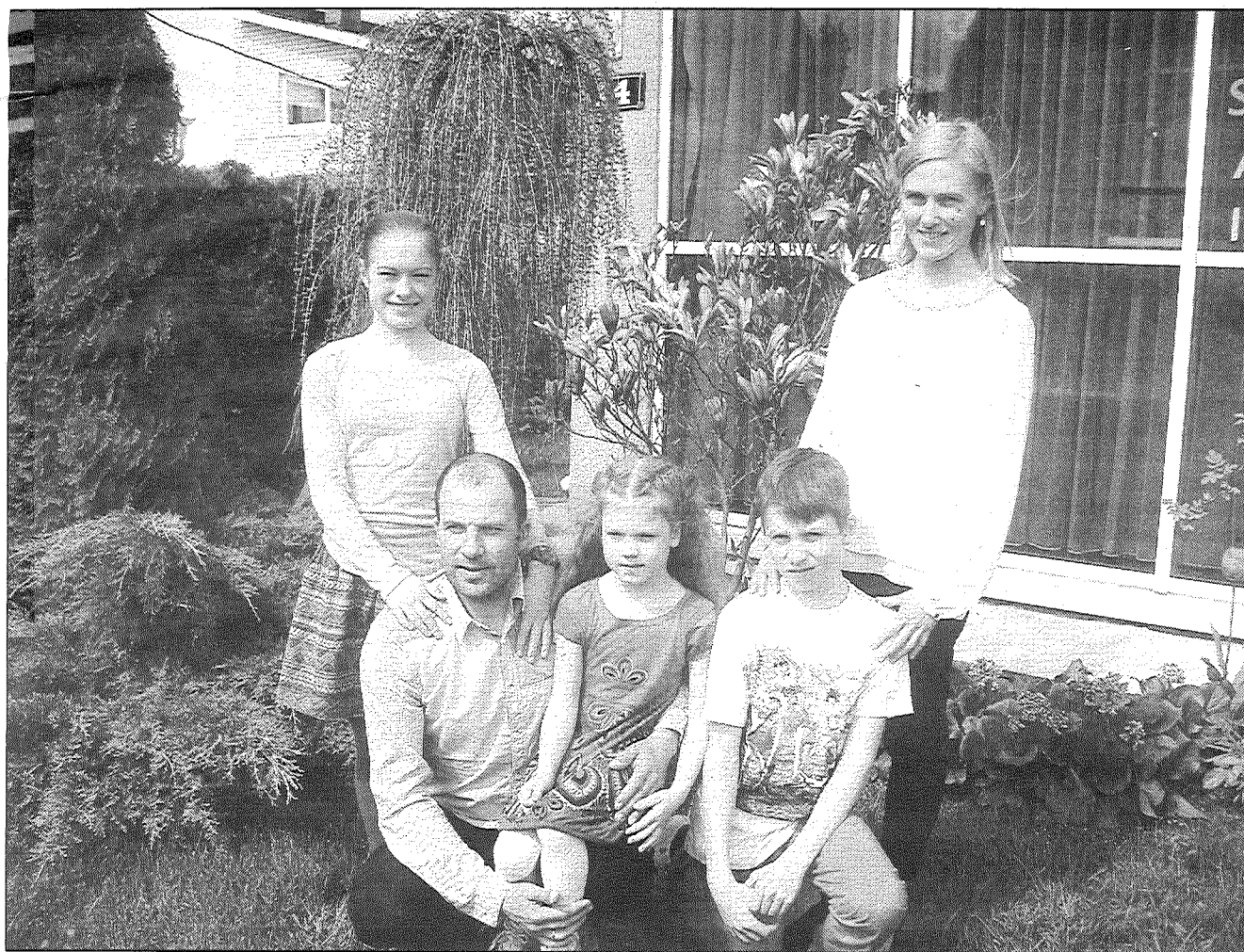
2., 11. lappusē

Segas
pārtop
gleznās

12. lappusē

Latvijā dzīvot ir stilīgi

● 15. maijs — Starptautiskā ģimenes diena

● Dace Liniņa un Normunds Ivzāns ar savu lielāko bagātību — bērniem: Paula Linda, Raivo un ģimenes jaunākā atvasīte — Franciska. Foto: L.Rancāne

Jauni, strādīgi, mилоši, sportiski vecāki, talantīgi, gudri bērni, — šādas ģimenes, kurās tiek cienīta un godāta arī vecākā paaudze, mūsdienu Latvijā nav retums. Uz tām balstās šodiena, tās veido mūsu valsts rītdienu. Ģimeņu dienas priekšvakarā «Novadnieks» uz sarunu par ģimeniskajām vērtībām aicināja vienu no tām — Ivzānu-Liniņu ģimeni no Preiļiem.

Par vērtībām, ko dzīvei deva vecāki

Saruna ar Daci Liniņu un Normundu Ivzānu notika īsi pēc Mātes dienai veltītā pasākuma jaunākās meitai Franciskai «dārziņā». Abi vecāki bija

gaišu emociju pilni, smaidīgi un priecīgi. Šādas jūtas pārņēma tētus un mamas, kad bērnodārza vai skolas sarīkojumā var papriecāties par sava bērna noskaitītu dzejojīti, dziesmiņu, deju, kādu lomu izrādē, par paša rociņām gatavotu apsveikumu. Daces un Normunda ar ļoti nopietniem darbiem papildītajā ikdienā šādi brīži tiek augstu vērtēti, tie stiprina ģimenes kopības izjūtu.

Daces Liniņas amats ir Valsts policijas Latgales reģiona pārvaldes Preiļu iecirkņa kriminālpolicijas nodaļas priekšnieka vietniece, viņas pienākumus ietilpst izmeklētāju darba pārzināšana. Normunds strādā akciju sabiedrībā «Preiļu siers», ir piena iepirkuma daļas vadītājs.

Dace cēlusies no kuplas ģimenes. Mamma — pedagoge un nu jau aizsau-

lē aizgājušais tētis uzaudzināja četras meitas, no kurām divas jaunākās bija dvīnes. Māte un tētis aizrautīgi sportoja un sacensībās piedalījās arī tad, kad viņus jau ieskaitīja veterānu grupā. Meitenes ar sportu uz «tu» bija no bērna kājas, un skolas lepojās ar viņu daudzām uzvarām. Tagad Daces vecākā māsa Vineta un viena no dvīņu māsām — Daira dzīvo Rīgā, bet otru dvīnīti — Zani dzīves ceļš aizvedis uz Briseli. Augām tāpat kā citās ģimenēs, kad vecākie bērni pieskāta mazākos, atceras Dace. Abas ar Vinetu bija sadalījušas rūpes par mazajām dvīnēm, Dace ģērbta, ēdināja, veda pastaigā un pieskatīja Dairu, Vineta — Zani. Meitenes mācījās darbus, palīdzot mammai un tētim, strādāja laukos.

Turpinājums 4. lappusē.

TELEVĪZIJAS

PROGRAMMA

18. — 24. maijs

ZIŅAS

Vecie autiņi drīz rīpos uz Preiļiem un Aglonu

Latvijas antiko automobiļu klubs un padomju tehnikas sekcijas valde informē, ka drīzumā varēsīm kļūt par aizraujoša pasākuma aculieciniekiem un pamielot acis ar ipašnieku rūpīgi atjaunotiem, saudzīgi ekspluatētiem un iemīļotiem padomju laiku braucamrīkiem, kuri tagad jau nonākuši antiko auto statusā.

23. un 24. maijā tiek rīkots pasākums «Latgales rīpulis 2015». Tā dalībnieki dosies ceļā 23. maija rītā no Rīgas, iegriezies Kokneses pilsdrūpās un ap pulksten 14.00 ieradīsies Preiļos, kur viņus vispirms gaidīs zupas un siera pauze, pēc tam dažādas ekskursijas, muzeju apmeklējumi. Savukārt 24. maijā antīkie automobiļi dosies uz Aglonu. Pasākuma dalībnieki apmeklēs Aglonas baziliku, Karaļa kalnu, apskatīs Otrā pasaules kara vēsturisko ekspozīciju.

Bezmaksas konsultācijas par veselību un iespēja nomāt tehniskos palīglīdzekļus

Veselības veicināšanas programmas ietvaros Preiļu slimnīcas telpās darbojas veselības istaba, atgādina biedrības «Latvijas Sarkanais Krusts» Preiļu komitejas valdes priekšsēdētāja Ineta Anspoka. Veselības istabā bez maksas var saņemt konsultācijas par veselības jautājumiem, izmērīt asinsspiedienu, noteikt ķermeņa svaru, izmērīt augumu, aprēķināt ķermeņa masas indeksu, kā arī saņemt informāciju par palīdzības iespējām mazaizsargātajām iedzīvotāju grupām.

Turpat tiek piedāvāta iespēja arī nomāt tehniskos palīglīdzekļus, pieejami kruķi, spieķi, pārvietošanās līdzekļi jeb staigulji, invalīdu ratiņi, tualetes krēslī, elkoņu un padušu kruķi, pretizgulējumu matraci. Izsniedzot tehniskos palīglīdzekļus, tiek veikta personas reģistrācija, norādot personas kodu, adresi un tālruna numuru. Par izsniegto inventāru tiek iekasēta drošības nauda. Iepriekš jāsaazinās ar biedrības «Latvijas Sarkanais Krusts» Preiļu komitejas izpilddirektori Zentu Vucāni pa tālruni 26851921.

Riebiņu novadā vēlas veidot valsts un pašvaldības vienoto klientu apkalpošanas centru

Riebiņu novada domes deputāti nolēmuši izveidot valsts un pašvaldības vienoto klientu apkalpošanas centru Riebiņu novadā — domes ēkā, Saules ielā 8. Tas nozīmē, ka tiks nodrošināta iedzīvotāju un uzņēmēju vajadzībām un vienas pieturas aģentūras principam atbilstoša publisko pakalpojumu sniegšana, kā to paredz valdības koncepcija. Valsts piedāvātos pakalpojumus pašvaldībām uztic Lauku atbalsta dienests, Nodarbinātības valsts aģentūra, Pilsonības un migrācijas lietu pārvalde, Uzņēmumu reģistrs, Valsts ieņēmumu dienests, Valsts sociālās apdrošināšanas aģentūra, Valsts zemes dienests.

Likuma «Par valsts budžetu 2015. gadam» 56. panta kārtībā pašvaldības deputāti nolēmuši valsts un pašvaldību vienotā klientu apkalpošanas centra izveidei pieprasīt pienākošos valsts budžeta dotāciju.

LAUKU AKTUALITĀTES

Kas notiek ar dīzeļdegvielas krāsošanu un iesniegumu pieņemšanu

Kopš gada sākuma zemniekus satrauca runas par dīzeļdegvielas marķēšanu jeb krāsošanu.

Situācija nebija viennozīmīga, daudzi tajā saskatīja problēmas, piemēram, gaidāmo degvielas cenu pieaugumu.

Kāda ir situācija pašlaik?

Krāsošana atlikta līdz oktobra beigām

7. maijā Saeima galīgajā lasījumā pieņēma ar Zemkopības ministriju un Finanšu ministriju panāktu vienošanos par dīzeļdegvielas iekrāsošanas uzsākšanu ne ātrāk kā šī gada 31. oktobrī. Tāpat lauksaimniekiem būs iespēja no šī gada 1. jūlija līdz 30. oktobrim izmantot 75% no piešķirtā dīzeļdegvielas limita.

Dīzeļdegvielas iekrāsošana paredz krāsnielā un ķīmiskā elementa pievienošanu lauksaimniecībā izmantojamai dīzeļdegvielai. Zemnieku saeimas pār-

stāvji lēš, ka iekrāsošanās dīzeļdegvielas cenas varētu pieaugt pat par 5 — 6 eiro centiem par litru. Turklāt dīzeļdegvielas uzglabāšanai būs jāiegādājas papildus tvertnes, kuru cena arī ir liela. Tāpat kaimiņvalstu pieredze liecina par izmaksu pieaugumu, ieviešot krāsoto degvielu, kā tas bija Lietuvā. Pašlaik tiek pievērsta uzmanība Zviedrijas modelim, kur lauksaimniecības dīzeļdegvielu neiekārso, ja tā iegādāta ar pilnu akcīzes nodokli, kuru vēlāk valsts daļēji atmaksā lauksaimniekiem.

LAD pieņem iesniegumus

Lauku atbalsta dienests (LAD) informē, ka 10. aprīlī uzsāka un līdz 1. jūnijam turpināsies iesniegumu pieņemšana marķētas dīzeļdegvielas piešķiršanai, kurai piemēro samazināto akcīzes nodokļa likmi lauksaimniecības produkcijas ražotājiem 2015./2016. saimnieciskajam gadam.

Marķēto dīzeļdegvielu, kurai piemē-

rota samazinātā akcīzes nodokļa likme, var saņemt lauksaimniecības produkcijas ražotājs par to vienotā platību maksājuma saņemšanai deklarēto un apstiprināto hektāru skaitu vai pieteikto hektāru skaitu zem zivju dīķiem, par kuriem ieņēmumi no lauksaimnieciskās ražošanas vai akvakultūras produkcijas ražošanas ir vismaz 285 eiro no hektāra, neieskaitot saņemto valsts un Eiropas Savienības atbalstu.

Degvielas limits ir sekojošs: augkopība — 100 l/ha; augļkopība, ogulāji un dārzeņkopība — 130 l/ha; zālāju platības — 130 l/ha; zālāju platības dzīvnieku barības primāram ražotājam — 60 l/ha; zeme zem zivju dīķiem — 60 l/ha; citas kultūras un platības, kuras ir deklarētas un apstiprinātas vienotā platību maksājuma saņemšanai — 60 l/ha.

Aizpildītu un parakstītu iesniegumu lauksaimnieki var iesniegt personīgi LAD reģionālajā lauksaimniecības pārvaldē vai iesniegt elektroniski.

Vajadzīga precizitāte, cerot uz atbalsta maksājumiem par lauksaimniecības dzīvniekiem

Kā informē Lauksaimniecības datu centrs (LDC), 22. maijs ir pēdējais datums, kad var pieteikties brīvprātīgajam saistītajam atbalstam par lauksaimniecības dzīvniekiem — slaucamām govīm, gaļas šķirnes liellopiem, kazām vai aitām.

LDC atgādina, kam jāpievērš īpaša uzmanība.

1. Jāizdara atzīme par pieteikšanos vienotajā iesniegumā, lai pretendētu uz brīvprātīgo saistīto atbalstu. Jāatceras, ka atbalstu nepiešķir automātiski, ja saimniecībā ir dzīvnieki.

2. Jāizpilda dzīvnieku reģistrācijas un apzīmēšanas prasības par katru lauksaimniecības dzīvnieku, arī par to, par kuru atbalstu nesaņemsiet. Prasības ir šādas:

a) 20 dienu laikā pēc liellopa vai kazu piedzimšanas dzīvnieki ir jāapzīmē, aitu apzīmēšana jāveic 30 dienu laikā;

b) septiņu dienu laikā LDC jāsaņem paziņojums par jebkura dzīvnieka pārvietošanu uz vai no saimniecības, kā

arī par piedzimšanu un apzīmēšanu;

c) dzīvniekiem vienmēr jābūt apzīmētiem ar divām identiskām krotālijām. Nozaudēšanas gadījumā krotālija nekavējoties jāpiesaka no jauna;

d) triju dienu laikā jāaktualizē saimniecības dzīvnieku reģistrs par jebkuru notikumu ar dzīvnieku.

3. Var tikt piemērots administratīvais sods pārkāpumu gadījumā:

a) 10% apmērā no saistītā atbalsta apjoma, ja skaits, par kuriem konstatēti dzīvnieku apzīmēšanas un reģistrēšanas prasību pārkāpumi, būs mazāks nekā 10%, salīdzinot ar to dzīvnieku skaitu, par kuriem saimnieks ir tiesīgs saņemt atbalstu;

b) 20 — 40% apmērā, ja dzīvnieku skaits, par kuriem konstatēti dzīvnieku apzīmēšanas un reģistrēšanas prasību pārkāpumi, būs vairāk nekā 10%, bet mazāk par 20%;

c) 100% apmērā jeb attiecīgo saistīto atbalstu nepiešķirs kārtējā gadā, ja dzīvnieku skaits, par kuriem konstatēti apzīmēšanas un reģistrē-

šanas prasību pārkāpumi, būs lielāks nekā 20% un mazāks nekā 50%;

d) 100% apmērā plus papildu sods, kura apjoms atbilst atbalsta apjomam aprēķinātam par starpību starp dzīvnieku skaitu, uz kuriem attiecas iesniegums un atbalstīstīgo dzīvnieku skaitu, ja dzīvnieku skaits, par kuriem konstatēti apzīmēšanas un reģistrēšanas prasību pārkāpumi, būs lielāks nekā 50%. Papildu sodu kompensēs turpmākajos gados, bet, ja to nevarēs kompensēt triju gadu laikā, to anulēs.

□□□

ATCERIETIES! Dzīvnieku apzīmēšanas un reģistrēšanas prasību izpilde ir saistīta arī ar pārējo tiešmaksājumu un Lauku attīstības programmas platībmaksājumu saņemšanu. Attiecīgie maksājumi var tikt samazināti no viena līdz pat 100 procentiem atkarībā no pieļauto pārkāpumu apmēra, būtiskuma un ilguma. Atgādinām, ka neskaidrību gadījumos varat zvanīt reģiona vecākajai referentei Ārijai Brokai pa tālruni 26510576.

VAAD INFORMĀCIJA

Nozīmīgākie kaitēkļi un slimības maijā atkarīgas no laikapstākļiem

Valsts augu aizsardzības dienesta (VAAD) informācija liecina, ka pagaidām slimības un kaitēkļi sējumos un stādījumos konstatēti samērā maz. Kaitīgo organismu izplatība ir atkarīga no laikapstākļiem.

Ābeļu ziedu smecerniekam patīk siltas un saulainas dienas. Tie vairāk sastopami vecos, nekoptos dārzeņos. Tā kā olu dēšana notiek ābeļu ziedpumpuru izvēršanās laikā, ja ziedpumpuri izplauks strauji, iedēto olu skaits būs mazāks.

Ābolu tinēja tauriņi sāk lidot maija trešajā dekādē, visaktīvāk lido siltos vakaros un naktīs. Olas dēj 5 — 15 dienas pēc izlidošanas, kāpuri šķīlīsies jūnija otrajā pusē.

Plūmju augļu tinēja aktīvākā lidošana ir apmēram divas nedēļas pēc plūmju ziedēšanas. Tā kā ziema nebija barga,

kāpuri nebūs izsaluši. Tur, kur tinējs bija sastopams pagājušajā gadā, būs arī šogad.

Aveņu ziedu smecernieks. Zemenēs, kad izvirsies ziedpumpuri, pieaugušie smecernieki meklēs zemeņu ziedu pumpurus un nedaudz vēlāk būs sastopami arī uz aveņu ziedpumpuriem.

Krustziežu spidulji. Tie jau aprīlī tika atrasti rapsī uz ziedkopām, maijā jāseko līdz izplatībai.

Laputis. Maija otrajā pusē sola siltu un sausu laiku, dažādu sugu laputis var parādīties augļu dārzeņos, dārzeņu stādījumos.

Kartupeļu lapgrauzis. Maija beigās, tiklīdz sadīgs agrie kartupeļi, no zīmošanas vietām atlidos lapgrauža vaboles. Atkarībā no laika apstākļiem tās var paspēt izdēt olas uz lapām jau mēneša beigās.

Tripsi parādīsies ziemāju graudaugu sējumos īsi pirms vārpošanas. Pieaugušie īpatņi var parādīties jau stiebrošanas sākumā.

Miltrasa un lapu plankumainība. Graudaugiem mitros laika apstākļos turpina attīstīties graudzāļu miltrasa un kviešu lapu pelēkplankumainība. Var parādīties arī citas graudaugu lapu slimības.

Neistā miltrasa uz lapām var parādīties rapsim, ja būs mitrs, miglains, vējains laiks ar mērenu temperatūru no plus 10 līdz 15 grādiem.

Ābeļu un bumbieru kraupis. Lietainos laika apstākļos no pērnajām inficētajām lapām sāk izplatīties nogatavojušās kraupja sporas. Pirmās kraupja bojājumu pazīmes uz lapām var parādīties mēneša beigās.

Ne sauju Latvijas zemes

Svētki un atzīmējamās dienas maijā pagājušas. Politiski izteikuši visu, ko domā gan par valsti, gan Otro pasaules karu, gan pašreizējo situāciju Eiropā un pasaulē. Ar to tauta mazliet patračināta, mazliet pakaitināta un atkal piemirsta, jo varas gaitēnos pašlaik svarīgākas lietas lemjamas — prezidenttētiņš steidzīgi meklējams. Liekas jocīgi dzirdēt solījumu, ka koalīcijas partijas vienosies par kādu vienu prezidenta amata kandidātu un pēc tam ar pienācīgu balsu vairākumu arī nobalsos. Ja tā notiktu, tad jau vajadzētu, tā teikt, ar cirvi robu stenderē iecirst.

Visi viedokļi un pat nosauktie kandidāti uzvārdi noteikti nav par pilnu ņemami. Ja sabiedrība prezidentu vēlētu, tad varbūt arī varētu diskusijas un uzstāšanās klausīties, lai savā prātā zināmu skaidrību par pretendentiem ieviestu, bet šādi... Cilvēkiem tikai prāta jaukšana un teātra spēlēšana, sak, redz, cik nopietni mēs šim uzdevumam pieejam. Skaidri redzams, ka tautas un valsts intereses politikā viņiem nav pamats, uz kura stipru valsti būvēt. Pamats pavisam cits, jo prezidenta vēlēšanas pēc būtības ir ietekmes sfēru pārdale. Pat runa neiet par pretendentu kā personību, viņa zināšanām, spēju orientēties šodienā, par vēstures izpratni nemaz nerunājot. Vējonis, Levits, Bondars, Dolgopolovs? Kurš no viņiem? Pilnīgi iespējams, neviens, jo "istais" vēl kaut kur pagaldē, partiju bosu klusās savstarpējās sarunās un nāks atklātībā, kad iepriekš minētie nepieciešamās balsis nedabūs.

Mūžu dzīvo, mūžu mācies, par muļķi nomirsi — tā vēsta tautas paruna. Laikam jau taisnība, jo izprast notiekošo ir grūti. Visi vēl gluži labi atceramies neseno krīzi, kā tika konsolidēts budžets, kā mazināts ierēdņu skaits ministrijās un ministriju pakļautības iestādēs, kā tika likts uzsvars uz reformām, kā sludināta cīņa ar ēnu ekonomiku, mazinātas algas skolotājiem, ārstiem, policistiem un tā tālāk. Jostas savilkām visi, kas te pa leju kārpāmies.

Pagāja kādi gadiņi, Latvija Eiropā kļuva par veiksmes piemēru, par etalonu tautas pacietībai un valsts vadītāju gudrībai. Algas pamazām atgriezās iepriekšējā līmenī, statistiski vēstija par ekonomikas stabilizāciju un rūpniecības pieaugumu. Vārdu sakot, viss notika. Taču pavisam nesen negaidīti izskanējis valdības paziņojums — veidojot nākamā gada valsts budžetu, atkal gaidāma budžeta konsolidācija. Finansisti lēš, ka 100 vai pat vairāk miljonu apjomā. Premjere Laimdota Straujuma gan steidz mierināt, ka esot vēl izeja — palielināt nodokļu ieņēmumus un likvidēt ēnu ekonomiku. Bet ar šo lietu, paši zini, kā mums iet. Šādā stilā saimniekojot, nodokļu maksātāji drīz izniks kā suga vai, labākajā gadījumā, būs ierakstāmi Sarkanajā grāmatā kā melnie stārķi vai dzegužpuķes. Tāpēc, milie skolotāji, naceriet, ka nākamgad pēc aprobācijas tiks ieviests jaunais atalgojuma modelis. Tāpat visi slimie un sirgstošie, negaidiet pacienta iemaksu samazinājumu un ātrāku tikšanu uz izmeklējumiem. Pacietieties, jo valstij atkal ir grūti!

Tie, kuri reizumis seko līdzīgai situācijai Grieķijā, iespējams, būs dzirdējuši, ka šis valsts vadītāji, lai kaut nedaudz glābtu bezcerīgo situāciju un mazliet aizpildītu dziļās parādu bedres pamatus, visā nopietnībā sākuši runāt par valstij piederošo salu pārdošanu. Kas līdzīgs esot dienas kārtībā arī Itālijā un vēl dažā labā Eiropas dienvidu zemē. Kā būtu, ja arī mēs mazliet, tikai kādu nieka daļiņu dzimtenes zemes pārdotu? Kaut ko tādu pat iedomāties grūti, vai ne? Skaidrs, ka nepārdosim — ne ezerus, ne salas un pat ne mālaino zirņu kalna tūrumiņu. Politikus gan varētu, pie tam "optom", ar grieķiem vai itāļiem pret kādu mazu, jauku saliņu siltas jūras vidū samainīt. Mēs pa lēto saulītē sildītos un ēstu svaigus mandarīnus, bet grieķi un itāļi mācītos budžetu konsolidēt, ekonomiku stabilizēt un jostas ap apaļģajiem augumiem savilkāt.

Nepaspējam ne attāpties, ka maijs jau pusē. Tūrumi apsēti, kartupeļi sastādīti, jau trešais jauno skābeņu zupas katliņš izēsts un rabarberu debessmanna noprovēta. Vēl pēc nedēļas sviņsim Vasarsvētkus. Ar siltiem pirāgiem, saposiem pagalmiem, ar bērzu meijām istabas stūrī. Ar ticību un cerību uz prāta apskaidrību tautas likteņa lēmējiem un pārliecību, ka esam darijuši visu, kas mūsu spēkos, lai nebūtu jāpārdod ne sauja Latvijas zemes.

Latvijā dzīvot ir stilīgi

Sākums 1. lappusē.

Dacei īpaši patīcis vadīt zirgu, kad vectēvs vagoja kartupeļus, pārsiet un dzirdit govīs. Sieviešu un vīriešu darbi netika dalīti. Tagad attālums māsas nav izšķīris. Starp viņām saglabājušās ļoti ciešas saites, bieži sazvanās, sazinās ar interneta palīdzību, iespēju robežās cenšas satikties. Mēs visas esam draudzenes. Savā starpā neko neslēpjām, visu izstāstām, bet tajā pašā laikā arī saudzējam viena otru, cenšamies lieki neuztraukt, saka Dace. Viņa palikusi mammas tuvumā, Preiļos. Ir ļoti svarīgi zināt un izjust, ka vajadzības gadījumā palīdzība nav tālu jāmeklē. Nav tā, ka ik dienas aprunājamies, jo abas esam ļoti aizņemtas, bet intuitīvi jūtam, kad jābūt blakus.

Kāpēc tāda trausla, sievišķīga meitene izvēlējās sarežģīto, raupjo policijas darbinieka specialitāti, kur nepārtraukti jāstrādā ar dzīves negācijām? Atbildot uz šo jautājumu, Dace stāstīja, ka lielā mērā ietekmējis tētis, kurš savulaik ļoti gribējis kļūt par milici, savukārt viņa mammai izdevies atrunāt no šī sapņa. Tomēr vēlākos gados viņš sabiedriskā kārtā bija ceļu policista palīgs, vienmēr cienīja stingru disciplīnu. Tētis savu nepiepildīto sapni centās realizēt ar vienu no meitām, jau kopš vidusskolas gadiem Daci ieinteresēdams un pievērsdams šim amatam. Dace policijā nostrādājusi jau 20 gadus. Es apzināti gāju šo ceļu. Izmācījās par izmeklētāju, un tagad savā darbā esmu pārāk dziļi iekšā, lai domātu, kā būtu strādāt citā profesijā, saka viņa, neslēpjot, ka darbs ir smags, tomēr interesants. Darba specifika atstājusi savu iespaidu, jo ģimenē viņa pastiprināti rūpējoties par drošību, cieši piekodinot bērniem, ka sevi ir jāsaņem, jāizslēdz mājokļa ārdurvis, jāizvairās vienam iet pa tumšām vietām, nevajag braukt ātri. Ja arī pieaugušie to vienmēr ievērotu, mazāk nāktos saskarties ar izmeklētāja darbu.

Normunda Ivzāna dzimtā pusē ir Sīmalas kādreizējā Rēzeknes rajonā, audzis pie vecmamma Pustīnkā, pie upes, tāpēc vēl joprojām labākā atpūta saistās ar ūdeņiem. Saviem vecākiem viņi bija divi dēli. Kreklus gan izgludinājuši mamma, bet, piemēram, dārza ravēšana, kas vairāk skaitās meiteņu darbs, bija jāveic puikām, citādi uz upi netikt. Vecāki strādāja toreizējā Maksima Gorkija kolhoza putnu fermā, ilgas stundas ļoti smagā darbā. Puikas gājuši palīgos fermas darbos, redzējuši, kā tēvs pārnēsā uz katras rokas pa četriem spaiņiem ar kombinēto putnu barību. Pēc 7. klases pabeigšanas Normunds iestājās Murjāņu sporta skolā ar domu par skriešanas disciplīnām, bet realitātē tika norīkots uz soļošanu, par kuru lāgā pat nebija dzirdējis. Ticis pie Latvijas labākā trenera, leģendārā soļotāja Aivara Rumbenieka, kas visu iemācījis. Man pašam likās, ka tālākā dzīve būs saistīta ar sportu. Iekļuvi Latvijas izlasē, diezgan ātri kāpu pa sporta sasniegumu trepēm, atceras Normunds. Taču gadījās traumas, un sekoja ilgi pārtraukumi.

Jau ceturto gadu Normunds Ivzāns strādā akciju sabiedrībā «Preiļu siers», kur, kā pats teic, izveidota viena no labākajām darbinieku komandām, kas spēj strādāt augstā līmenī. Darbs ir ļoti atbildīgs. Lai produkcijai būtu tik teicama kvalitāte, ka to iepērk arī ārzemēs, nepieciešamas ļoti labas izejvielas — piens. Pirms tam vairāki gadi nostrādāti «Hanzas maiznīcā», «Rīgas miesniekā», «Rīgas balzāmā» produkcijas pārdošanas jomā. Tagad darbs pretējs — iepirkums. Strādāšana sanāk ģeogrāfiskā ziņā ļoti plašā teritorijā — Latvijā, Lietuvā, Igaunijā, kontaktu tīkls — milzīgs. Taču, strādājot Preiļos, Normunds varēja atsākt pārtrauktās sporta gaitas un regulārus treniņus.

Iepazinās draugu kāzās

Abi satikās kāzās, kad precējās Daces draudzene un Normunda draugs. Normunds ar smaidu atceras, kā starp citām smukajām meitenēm viņam toreiz īpaši iepatikās viena — blonda, skaista, sportiska. Bet Dace viņu bija ievērojusi jau agrāk, piedaloties sacensībās vēl kā skolniece. Draudzeņu un paziņu starpā tika apspriests slavenais sportists, kas guva uzvaras. Normundam šī popularitāte palīdzēja, iepazīstoties ar līgavas vecākiem, jo izrādījās, ka tētis jau no avīzēs rakstūtā zināja par nākamā znota augstajiem panākumiem sportā. Kāzas abi svinēja romantiskā datumā — svētā Valentīna dienā 14. februārī.

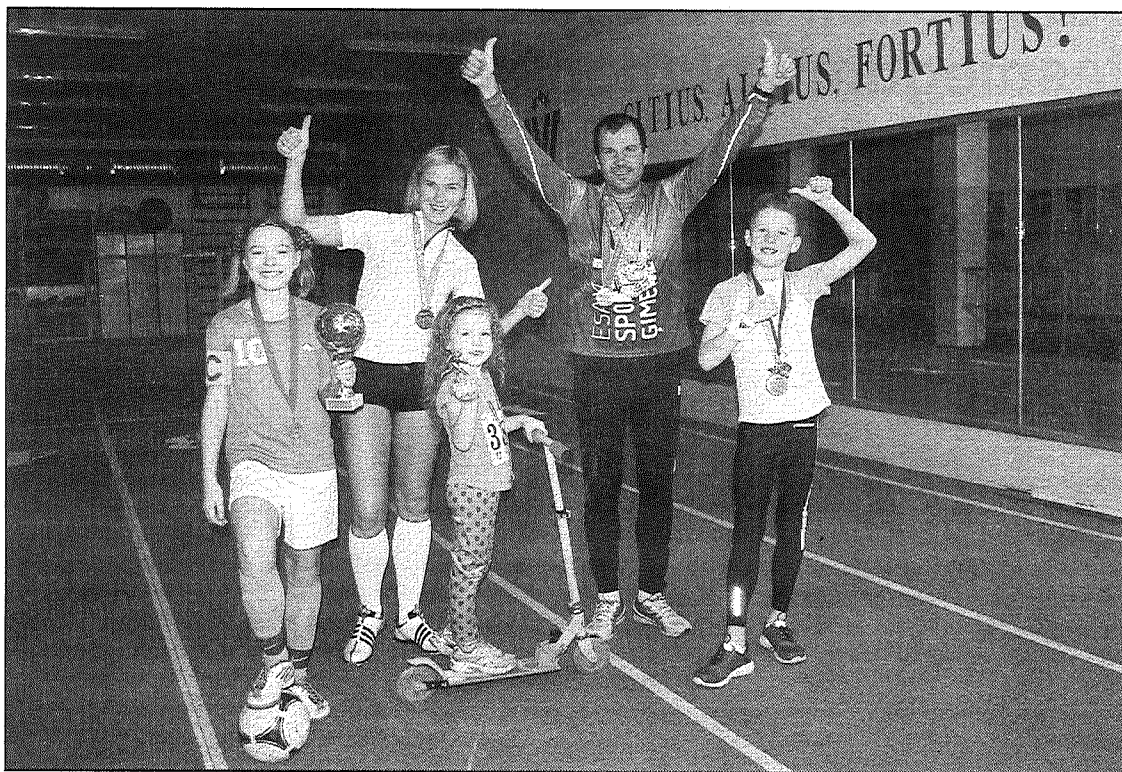
Ar saviem niķiem un stiķiem, ar savu mīlumu abi kopā ir jau piedzīvojuši kāzu 12. gadadienu.

Saimīte sakupojusi

Abu vecākajai meitai Paulai Lindai nule nosvinēta 14. dzimšanas diena, viņa mācās 7. klasē. Aizraujas ar tautas dejām un kopā ar Preiļu 1. pamatskolas deju kopu «Gaida» piedalīsies šī gada skolēnu dziesmu un deju svētkos, pie tam īpašajā programmā. Meitene ar panākumiem spēlē futbolu, mācās mūzikas un mākslas skolā mākslas nodaļā. Pie mīļākajiem priekšmetiem pieskaitāma latviešu valoda, Latvijas vēsture un, protams, sports. Paulai Lindai ir augsta atbildības sajūta, pieradusi rūpēties par jaunākajiem, vienmēr zina, kur, cik un uz kādām nodarbībām kuram ir jābūt, seko, lai tas tiktu ievērots.

Vienpadsmitgadnieks Raivo mācās 5. klasē. Spēlē futbolu, mācās mūzikas un mākslas skolas mākslas nodaļā, trenējas vieglatlētikā — soļošanā. Šajā disciplīnā sacensībās gūst augstus rezultātus, un nesen Lietuvā notikušajās Baltijas valstu ātrosoļotāju sacensībās savā vecuma grupā kļuva par uzvarētāju trīs kilometru distancē.

Septiņgadīgā Franciska šogad gatavojas svarīgam notikumam — bērnudārza «pabeigšanai» un skolas gaitu uzsākšanai. Tāpat kā vecākā māsa Paula Linda arī Franciska brauks uz skolēnu dziesmu un deju svētkiem, jo deju kopas «Gaida» jaunākajā grupā, bet svētkos dejos vienā pāri ar māsu.

● Lieliskais piecinieks priecējas par kārtējo sportisko sasniegumu. Foto no Ivzānu-Liniņu ģimenes albuma.

Dacei vecmamma vienmēr teikusi, ka viņa ir ļoti bagāta — ar trijiem bērniem.

Vai ģimene pieļauj domu, ka vēl varētu būt kāda atvasīte? Kā Dieviņš dos, Normunds nopietni atbild, taču turpinājumā saka, ka Latvijā nav viegli uzturēt lielu ģimeni un izskolot bērnus. Skološana kļūst aizvien dārgāka. Ja nav sava biznesa, Latvijā ar algotu darbu vien ir ļoti grūti nopelnīt tam, lai bērni varētu mācīties augstskolā. Pieļauju, ka būs kā senāk, kad ģimene varēja atļauties skolot vienu — divus bērnus, bet pārējiem bija jāstrādā, domā triju bērnu tētis. Dace ir priecīga par daudz bērnu ģimenei piešķirtajiem atvieglojumiem: tiek apmaksāta elektrība, pašvaldība daļēji sedz izdevumus par bērnudārzu, par mācībām mūzikas un mākslas un sporta skolā. Bērni saņem brīvpusdienas skolā. No finansiālās puses ar trijiem bērniem ir vēl izdevīgāk nekā ar diviem, uzskata ģimene. Protams, augot lielākiem, vajadzību būs vairāk. Taču bērni dzima plānoti, gaidīti, mīlēti un nedomājot par pabalstiem. Kā galvenās īpašības, ko abi vecāki vēlas ieaudzināt bērniem, viņi nosauc godīgumu, atbildību, darba gribu, būt labiem cilvēkiem. Meitai dzimšanas dienā Dace teica, ka visi sapņi parasti piepildās, tomēr mazliet jāpieliek arī sava artava. Nevar vienkārši sēdēt un gaidīt, kad sapnis kļūs par īstenību. Abi dzīvesbiedri teic arī paldies saviem vecākiem, kas ir ieaudzinājuši tās labās īpašības, ko tagad vēlas nodot saviem bērniem.

Kā to visu savienot: darbu, bērnu audzināšanu, sportošanu, braukšanu uz sacensībām, atpūtu? Tur, kur ir sports, tur ir disciplīna un atbildības sajūta. Katrs zina, kas viņam darāms, katrs ir atbildīgs par sevi, saka Dace. Normunds viņu papildina, — pieļauju, ka sievai ir nedaudz grūtāk, varbūt tāpēc ir arī mazāk laika sportošanai, jo, piemēram, viņas pārziņā ir bērnu mācības un sekmes. No otras puses, — kad mamma nodarbojas ar bērniem, Normundam nerada problēmas rosišanās virtuvē un visas ģimenes paēdināšana, īpaši bro-

kastu reizē, kad Dace aizņemta ar bižu sapīšanu meitām. Īpaši slavenas ir tēta plānās pankūkas svētdienās.

Ģimenē svin visus tradicionālos svētkus — Ziemassvētkus, Lieldienu, Ligo, atzīmē valsts svētku dienas. Pie viņiem notiek saiešanas, kad ierodas radi, māsa, vecāki. Katru gadu gaidīts notikums ir atpūtas nedēļa Jūrkalnē, kur ciemojas pie radiem, un viss laiks ir veltīts bērniem, ūdens priekiem, rotaļām, dabai. Bez televizora, interneta, toties ar grāmatu lasīšanu un smilšu piļu celšanu.

Dzīve bez sporta nav iedomājama

Šajā ģimenē bērni nezina, kā tas ir, ja vecāki un viņi paši nesporto, jo neko tādu nav piedzīvojuši. Vēl ratiņos guloši ņemti līdzī uz sacensībām. Aizkrienu, izmetu šķēpu, bet kāds pa to laiku pieskata bērnu, atceras Dace.

Normunds Ivzāns pēdējā laikā presē ir viens no visbiežāk pieminētajiem sportistiem. Rekordus un godalgoto vietu viņa sportiskajā karjerā ir tik daudz, ka šeit tās neuzskaitīt. PSRS laikos, lai čempionātos tiktu pie medaļām, vajadzēja ļoti izcilus rezultātus, bet PSRS internātskolu sacensībās viņš ieguva trešo vietu, kas ir Normunda visaugstākais tā laika rezultāts. Izpildīta sporta meistara klase — arī augsts sasniegums padomju laikos. Pēdējos gados vislielāko gandarījumu radījis Latvijas rekords, kas uzstādīts pagājušajā gadā V40 grupā un nebija labots 63 gadus. Arī Eiropas čempiona tituls, kad, stāvot uz uzvarētāja pjedestāla augstākā pakāpiena, atskan Latvijas Valsts himna, dod pamatu būt lepnam. Lieli sportiskie mērķi ir arī priekšdienām. Uzvaras pagēr daudz — neatlaidīgs, regulārus, smagus treniņus. Kad pērnvasar gatavojās sacensībām karstajā dienvidu Turcijā, Normunds trenējās pusdienlaika svelmē, kad ir ap 30 grādiem. Ļoti liela nozīme sacensībās ir tam, vai līdzjutēju vidū ir ģimenes pārstāvji. Tāpēc Dace, pat ja nepiedalās sacensībās, cenšas braukt līdzī. Sportošana otrā

plānā aizbidījusi Normunda kādreizējo hobiju — maškerēšanu. Lielākais loms iegūts pirms gadiem trim — 17,6 kilogramus smaga lidaka. Tas bija arī Burtnieka ezera rekords, jo pēc tam svāra ziņā nekas līdzīgs tajā nav noķerts. Normunds pēc šāda loma braucis 18 gadus...

Aizvien labākus rezultātus gūst arī Raivo. Ģimene lepojas ar viņu, bet tētis uzslavē zēna neatlaidību, jo viņš nereti tēta norādīto treniņu programmu izpilda bez īpašas kontroles. Ja tas ir vajadzīgs, tad jāizdara. Soļošana prasa ļoti nopietnu darbu. Latvijas sportisti ir gana spēcīgi šajā sporta veidā, jo spēj izpildīt arī olimpiskos normatīvus un piedalās Olimpiskajās spēlēs. Latvijai ir savi sporta veidi, kuri piemēroti mūsu iedzīvotāju organismiem un ko vajadzētu vairāk attīstīt, soļošana ir starp tiem, saka sportists.

Dacei mēroga ziņā visnozīmīgākie sasniegumi gūti Eiropas čempionātā Spānijā, kad kļuva par bronzas medaļas īpašnieci komandu skrējienā stafetēs. Bet viņa priecājas par katrām sacensībām, kurās piedalījusies un piedalās, gūstot godalgas, par katru treniņu un vēl tagad ir ar mieru spēkoties pat ar kādu vidusskolas vecuma skrējēju.

Dzīvi vajag vienkāršot

Latvijā dzīvot ir stilīgi, ar smaidu saka Dace, atstāstot draugu teikto. Viņu ģimene patiešām nevar iedomāties dzīvi svešumā. Ja bērni ir pabaroti un apģērbti, tad viss ir kārtībā. Nevajag nekādas miljonus, piebilst viņas vīrs, tepat Latvijā ir labi. Cieniet viens otru! Domstarpību gadījumos centieties rast kompromisu. Dzīvi vajag vienkāršot. Nevajag pārspīlēt ar pārmērīgām prasībām, čīkstēt un gausties. Mūsu ģimenē arī ir bijuši strīdi. Bet tad tu apsēdies un padomā, — bērni ir veseli, labi mācās. Paši strādājam. Darbs ir. Veselība arī. Ar mūsu vecākiem viss kārtībā. Ko vēl ņemamies? Ko strīdēties? Par ko? — tā ir Daces un Normunda recepte mierīgas, stipras, laimīgas ģimenes dzīvei.

L.Rancāne

Pirmdiena, 18. maijs

LATVIJAS TV 1 6.00 Latvijas Republikas valsts himna. 6.02 1000 lūdzēs Persija. 4. sērija. 6.30 Rita Panorāma. 8.35 Milas viesulis. 2020. sērija. 9.35 Patvēruma mīlestībai. 95. sērija. 10.35 Televēlaka skatlogs. 10.50 Divas par daudz. M. f. 12.35 Televēlaka skatlogs. 12.55 Sporta studijas diskusija. 13.55 Luījs. Anim. f. 14.05 Televēlaka skatlogs. 14.20 Maklauda melnās. 79. sērija. 15.15 Milas viesulis 9. 2020. sērija. 16.15 Patvēruma mīlestībai. 94. sērija. 17.10 Momentuzņēmums. 17.25 Skats no malas. 18.00 Dienas ziņas. 18.53 Ceturā studija. 19.30 Aizliegtais papņēmiens. 20.30 Panorāma. 21.15 V.I.P. 22.00 Sporta studija. 22.45 Latvija var! 23.05 Naktis ziņas. 23.20 Maijais klans 5. Sēriāls. 0.20 De facto. 0.55 Populārā jaunfunkcija. M. f.	LATVIJAS TV 2 9.45 Televēlaka skatlogs. 10.00 Palsums. Sēriāls. 12.15 Slepenās lietas, citplanētiši. 12.50 Karambal 13.00 1001 nakts. Sēriāls. 14.00 LNT dienas ziņas. 14.20 Televēlaka skatlogs. 14.35 Tāda ir dzīve 3. Sēriāls. 15.40 Nemelo mani! 16.50 Nemilēta. 77. sērija. 17.50 Ziņas sešos. 18.00 Fatmagula. Sēriāls. 20.00 LNT ziņas. 20.35 1/5 — tranzīta aktualitātes. 20.40 Degpunktā. 21.10 Ekstrasensi — detektīvi 2. 22.20 Vāngēlija. Sēriāls. 23.35 Amerikāņi 2. Sēriāls. 0.35 Dzīvīte. 0.55 LNT ziņu Top 10. 1.35 Fatmagula. Sēriāls. 3.10 900 sekundes.	TV 3 5.00 Likums un kārtība 7. Sēriāls. 5.40 Tētika meitnās 7. Sēriāls. 6.40 Agents Dadijs 2. Anim. f. 7.10 Pūķi: piedzīvojumi Berkas salā. Anim. f. 7.40 Finliss un Fērbis 3. Anim. f. 8.00 Dzīves krustceļš 5. 9.00 Komisārs Reksis 2. Sēriāls. 10.05 Būt par papucīti 4. Sēriāls. 11.05 Māmiņu klubs 8. 11.35 Gatavo 3. 12.05 Nujorkas karalis 7. Sēriāls. 12.35 Ūsainā aukle. Sēriāls. 13.05 Pūķi: piedzīvojumi Berkas salā. Anim. f. 13.40 Finliss un Fērbis 3. Anim. f. 14.10 Bakugani. Anim. f. 14.30 Viņas melo labāk 2. Sēriāls. 15.40 UgunsGrēks 13. Sēriāls. 17.00 Rozenheimas detektīvi 8. 8. sērija.	TV 4 6.00 Latvijas Republikas valsts himna. 6.03 1000 lūdzēs Albānija. 6.30 Vienmēr formāt! 7.00 Sorti. 8.35 Muhtars atgriežas 2. Sēriāls. 9.30 Maklauda melnās 78. sērija. 10.20 Mūsu Čārlis 12. Sēriāls. 11.10 Diskusija. 100 g kultūras. 11.55 Lai top! 13.40 LBL 1. finālspēle. 15.45 Labākais no Euromaxx. 16.15 SOKO Vismāra. Sēriāls. 17.05 Muhtars atgriežas 2. Sēriāls. 18.00 Šovakar. 18.35 Izgaršot Brazīliju. Dok. f. 19.05 Mūsu Čārlis 12. Sēriāls. 19.55 Jo pliks, jo traks. Dok. f. 20.55 Donna Leon. Komisārs Gvido Bruneti. Sēriāls. 22.35 Midsomeras slepkavības 12. Sēriāls. 0.20 LTV — 60. Zelta arhivs. 1.20 Labākais no Euromaxx.	TV 5 5.00 Karambal 5.35 Ticīgo uzvaras balss. 6.05 Nedēļa novados. 6.30 900 sekundes. 8.45 Dzīvīte. 9.05 Degpunktā.	TV 6 6.55 Pasaulē meistarisaikštes hokejā 2015. Fināls. 9.00 Uz robežas 2. Sēriāls. 10.00 Likums un kārtība 8. Sēriāls. 11.00 Policists no pagātnes. Sēriāls. 12.00 Divarpus vīru. Sēriāls. 12.30 Virtuve. Sēriāls. 13.05 Stublie stubiepi 13. Sēriāls. 14.00 Uz robežas 2. Sēriāls. 15.00 Likums un kārtība 8. Sēriāls. 16.00 Aleksandrs Žurbins. 17.00 Sasisto lukturu ielas 11. Sēriāls. 18.00 Runājām un rādām. 19.00 Sodiens. 19.40 Mežsargs. Sēriāls. 21.40 Mentu kari 3. Sēriāls. 23.40 Dienas anatomija. 0.30 Kā brāji 3. Sēriāls. 2.25 Taigas saimniecība 2. Sēriāls. 4.25 Es tievēju. 5.25 Paraugvirietis.	TV 6 6.00 Kafija ar pienu. 9.05 Saulains, nokrišņi nav gaidāmi. 10.00 Sodiens. 10.25 Muhtars atgriežas 2. Sēriāls. 11.25 Krievu pilidijums. 12.00 Zverināto tiesa. 13.00 Sodiens. 13.20 Zverināto tiesa. 14.30 Viss būs labi! 15.30 Ārkārtējs notikums. 16.00 Sodiens. 16.20 Aleksandrs Žurbins. 17.00 Sasisto lukturu ielas 11. Sēriāls. 18.00 Runājām un rādām. 19.00 Sodiens. 19.40 Mežsargs. Sēriāls. 21.40 Mentu kari 3. Sēriāls. 23.40 Dienas anatomija. 0.30 Kā brāji 3. Sēriāls. 2.25 Taigas saimniecība 2. Sēriāls. 4.25 Es tievēju. 5.25 Paraugvirietis.	ROSSIJA RTR 6.00 Krievijas rīts. 11.00 Vēstis. 11.50 Par pašu svarīgāko. 12.55 Īpašs gadījums. 14.00 Vēstis. 15.05 Pedējais janičārs. Sēriāls. 16.00 Likteņa noslēpums. 17.00 Vēstis. 18.15 Tiesraide. 19.35 Vietējais laiks. 20.00 Vēstis. 20.55 Pārpardes zieds. Sēriāls. 22.50 Maršala Hudjakova divas dzīves. 23.50 Ilja Starinovs. 0.40 Slepenie materiāli. 1.35 Inspektors Losevs. Sēriāls. 3.20 Īpašs gadījums. 5.10 Pedējais janičārs. Sēriāls.	VIDUSDAUGAVAS TV 7.00 Re:TV 20.00 Jēkabpils laiks. 20.30 VDTV arhivs. 21.00 Jēkabpils laiks. 21.30 Nedēļa Latgalē. 22.00 Jēkabpils laiks. 22.30 — 24.00 Re:TV. PBK 6.00 Euronews. 6.35 Ziņas. 6.40 Bērnu klubs. 7.00 Labrīt! 9.00 Ziņas. 9.25 Labrīt! 9.50 Esi veselī! 10.10 Ideālais remonts. 12.15 Ziņas. 12.55 Gaidi mani! 13.55 Laiks rādīs. 15.00 Ziņas. 15.20 Laiks rādīs.
--	--	--	---	--	---	---	--	---

„NOVADNIEKA” KALENDĀRS

AGLONAS NOVADS

◆ 16. maijā pulksten 16.00 Aglonas kultūras centrā senioru pēcpusdiena ar līdzīgiem groziņiem. Seniorus sveiks viesi no Līvāniem un Aglonas kultūras centra amatieraktīvis. Par labu mūzikai rūpēsies Pēteris Draņevičs. Ieeja bez maksas.

LĪVĀNU NOVADS Līvāni

◆ 16. maijā no pulksten 11.00 XI Latvijas skolu jaunatnes dziesmu un deju svētku folkloras programmas «Riti raiti» modelēšanas sarīkojums.

Līvānu novada kultūras centrs

◆ 19. maijā pulksten 15.00 Līvānu novada kultūras centrā dokumentālā filma «Brīva Kīna: drosmē ticēt». Ieeja bez maksas.
◆ 24. maijā pulksten 15.00 Līvānu novada kultūras centrā Līvānu novada amatierkopu sezonas noslēguma koncerts «Pavasaris ar Bērziņu». Ieeja bez maksas.

Tūrisma sezonas atklāšana un Muzeju nakts Līvānu novadā

Līvānu aktīvā tūrisma centrs

◆ 16. maijā no pulksten 10.00 tūrisma sezonas atklāšana.

Latgales mākslas un amatniecības centrs

◆ 16. maijā no pulksten 19.00 Muzeju nakts pasākumi.

Sportiskā nakts «Kvartālā»

◆ 16. maijā no pulksten 16.00 jaunatnes iniciatīvu centrā «Kvartāls» sportiskā nakts.

Līvānu novada kultūras centrs

◆ 16. maijā Līvānu novada kultūras centrā no pulksten 19.30 nakts pasākumi.

(Plašāka informācija par tūrisma sezonas atklāšanu, Muzeju nakti, sportisko nakti un nakts pasākumiem kultūras centrā — «Novadnieka» 12. maija numurā.)

Sutru kultūras nams

◆ 16. maijā pulksten 19.30 Sutru kultūras namā Muzeju nakts «Pukes — visskaistākā zemes poezija»: radošās darbnīcas, animācijas filmiņas bērniem.

Jersikas tautas nams

◆ 16. maijā pulksten 20.00 Jersikas tautas namā Muzeju nakts ietvaros radošās darbnīcas, diskotēka bērniem un animācijas filmiņas.

Turku saietā nams

◆ 16. maijā pulksten 20.00 Turku saietā namā Muzeju nakts ietvaros pasākums «Latviskā dzīvesziņa — latviešu tautasdziesmu un zīmju spēks».

Rožupes kultūras nams

◆ 16. maijā pulksten 12.00 Rožupes kultūras namā senioru atpūtas pēcpusdiena. Piedalās Rožupes bērnu tautas deju kopa, folkloras kopa. Ieeja bez maksas.

◆ 23. maijā pulksten 22.00 vasaras sezonas atklāšana Rožupes estrādē. Balle kopā ar grupu «Straume».

Līvānu novada centrālā bibliotēka

◆ 15. maijā pulksten 13.30 bibliotēkas Straumes zālē tikšanās ar rakstniece Noru Ikstenu.

Sporta aktivitātes

◆ 16. un 17. maijā pulksten 11.00 Līvānu 1. vidusskolā Līvānu novada atklātie čempionāti basketbolā un volejbolā.
◆ 23. maijā no pulksten 10.00 Jersikas stadionā 4. Jersikas pagastā sporta svētki.

PREIĻU NOVADS

Preiļu novada kultūras centrs

◆ 23. maijā pulksten 17.00 Preiļu parka estrādē XI Latvijas skolu jaunatnes dziesmu un deju svētku ieskaņas koncerts «Burtu burvība Preiļos». Ieeja bez maksas.

◆ 27. maijā pulksten 18.00 Preiļu kultūras namā novada bērnu un jauniešu centra pulciņu audzēkņu mācību gada noslēguma koncerts.

Pelēču kultūras nams

◆ 23. maijā pulksten 22.00 Pelēču kultūras namā jauniešu diskotēka.

Preiļu vēstures un lietišķās mākslas muzejs

◆ 16. maijā no pulksten 19.00 Muzeju nakts pasākumi. (Plašāka informācija par Muzeja nakts pasākumiem «Novadnieka» 12. maija numurā.)

◆ 18. maijā pulksten 18.00 Preiļu kultūras namā Preiļu vēstures un lietišķās mākslas muzeja 30. dzimšanas dienas atzīmēšana. Visi aicināti uz svētku torti un Normunda Zuša koncertu. Ieeja bez maksas.

Raiņa muzejs «Jasmuiža»

◆ 16. maijā no pulksten 17.50 Muzeju nakts pasākumi. (Plašāka informācija par Muzeja nakts pasākumiem «Novadnieka» 12. maija numurā.)

Preiļu galvenā bibliotēka

◆ 15. maijā pulksten 14.00 Preiļu galvenās bibliotēkas bērnu literatūras nodalā tikšanās ar fotoizstādes «Vai dzīrī? Vai jūtī? Vai redzī? Cilvēk, ielaid šo pasauli sevī!» autori Eitzu Gelduku.

RIEBIŅU NOVADS

◆ 15. maijā pulksten 15.00 Riebiņu novada multifunkcionālā jaunatnes iniciatīvu centra «Pakāpieni» atklāšana.

Sīļukalna kultūras nams

◆ Sīļukalna kultūras namā rokdarbu izstāde.

Roberta Mūka muzejs

◆ 16. maijā no pulksten 20.00 Muzeju nakts pasākumi. (Plašāka informācija par Muzeju nakti «Novadnieka» 12. maija numurā.)

VĀRKAVAS NOVADS

Vecvārkava

◆ 16. maijā no pulksten 22.00 līdz 23.00 Vārkavas muižas pils pagrabā Muzeju nakts «Dzeja, māksla, mūzika, gaisma». Turpinājumā balle kultūras centra zālē kopā ar grupu «Kiwi». Ieeja bez maksas.

Viduslatgales pārnovadu fonds

◆ 16. maijā no pulksten 9.30 jauniešu diena Riebiņu novada Rušonas pagasta Kastīrē.

Noslēdzās projekts bērniem ar speciālām vajadzībām

Vienā no maija saulainajām dienām Preiļu novada Ličos risinājās jautra sportošana, kurā rezultāti un uzvarētāji nebija tik svarīgi, jo uzsvars bija likts uz līdzdalību un iesaistīšanos. Šeit notika projekta «Sociālās integrācijas mehānismi bērniem ar jaunajiem ar speciālām vajadzībām» noslēguma pasākums.

Projekts, ko realizēja Izglītības iniciatīvu centrs (IIC), turpinājās no 2013. gada oktobra līdz šī gada maijam. Tā mērķa grupa bija bērni un jaunieši ar īpašām vajadzībām, šo bērnu un jauniešu ģimenes un pedagogi. Kopā ar Jēkabpils, Jūrmalas pilsētas un Cēsu novada pašvaldībām projektā iesaistījās arī Preiļu novada pašvaldība, kas bija projekta līdzfinansētāja.

Preiļu novada izglītības pārvaldes speciāliste bērnu tiesību jautājumos, projekta koordinatore Anīta Džeriņa pastāstīja, ka projekta laikā notikuši vairāki pasākumi, kuros piedalījies kupls dalībnieku skaits — bērni un jaunieši ar īpašām vajadzībām un viņu vienaudži, lai sekmētu šīs grupas iekļaušanos vietējā sabiedrībā, mazinātu atstumtību un uzlabotu viņu izglītības kvalitāti. Projekta ideju vienārototā veidā varētu izteikt tā, ka visi bērni ir vienādi, un mēs neredzam, ka kāds no viņiem funkcionālo traucējumu dēļ ir savādāks.

Jautro sporta spēļu dienā piedalījās komandas no visām novada skolām. Viņiem līdzī bija ieradušies vecāki, skolotāji. Šautriņu mešana, jautrais boulingš, «ziloņu» pastaiga, «zirnekļa» skrējieni, ķēģi, bumbuņu «kokteilis», — šādas disciplīnas valsts čempionātos gan nemēdz iekļaut, bet sporta dienas dalībniekiem Ličos tās bija īsti vietā un radīja daudz pozitīvu emociju. Projekta realizācijas laikā novada bērni ir sapazinājušies un sadraudzējušies, jo līdzīgs sporta un izklaides pasākums notika jau pērnajā vasarā, bet īsi pirms gadu mijas visi pulcējās uz radošajām darbnīcām. Notika dāvanu gatavošana, piparkūku cepšana, eglu rotāšana. Piedalījās ļoti daudz novada bērnu un jauniešu. Pēc tam notika ballīte.

Jautro sporta spēļu diena un projekts noslēdzās ar kopīgu kļiņģeri, sulu dzeršanu, konfekšu tūtām, šokolādes medaļām visiem dalībniekiem. Kopā ar bērniem jautrajā sporta dienā bija «Runcis Rūdis», «Susliks» «Ezis Toms», kā arī skolu sociālie pedagogi, psihologi un dienestu, kas ir atbildīgi par bērnu tiesībām, pārstāvji, tostarp, no policijas un krīzes centra.

Anīta Džeriņa pastāstīja, ka projekta laikā darbs notika ne tikai ar bērniem un jauniešiem, kam ir funkcionāli traucējumi, bet arī ar viņu vecākiem un ģimenēm. Tika apmācīta atbalsta grupa, pie kuras pēc palīdzības var griezties šie

● Šautriņu mešana jautrajā sporta dienā. Foto: I.Kirillova

bērni un viņu vecāki.

Jautrajā sporta dienā piedalījās arī IIC projekta vadītāja Kristīne Liepiņa. Viņa informēja, ka no Latgales Preiļu novads bija vienīgais, kas piedalījās šajā pasākumā. Projekta galvenā ideja bija veidot dažādus atbalsta pasākumus bērnu ar īpašām vajadzībām iekļaušanai sabiedrībā. Pusotra gada laikā organizēti daudzi dažādi pasākumi, jo tas ir veids, kā, sadarbojoties ar citiem, notiek iekļaušanās sabiedrībā. Izveidota vienota interneta vietne, kurā vienviet apkopota ļoti plaša informācija, kas sniedz atbildes uz

dažādiem jautājumiem, kas parasti rodas ģimenēm, kurās ienācis bērns ar speciālām vajadzībām, kā arī pedagogiem. Šajā vietnē var uzzināt par atbalstu, kāds bērnam pienākas skolā, par sociāla veida atbalstu, ir pieejama normatīvā datubāze. Ideja par šādu pakalpojumu radusies tāpēc, ka informācijas ir daudz, bet tā grūti atrodama. Tagad vienā vietnē ir pieejama visa nepieciešamā informācija, kas attiecas uz bērniem un jauniešiem ar īpašām vajadzībām. Šo vietni var atrast, atverot mājas lapu www.iic.lv un uzklikšķinot uz sadaļas E

— punkts. Tajā var uzdot dažādus jautājumus un saņemt atbildes.

Kristīne Liepiņa atzinīgi novērtēja projekta norises gaitu Preiļu novadā, uzsvēra, ka novada izglītības pārvalde, kā arī Lidija Ceriņa un viņas brīvprātīgo palīgu komanda, kas darbojās projektā, strādāja apzinīgi un ar iedvesmu. To pozitīvi novērtējuši arī bērnu vecāki.

25. maijā Rīgā notiks visu projektā iesaistīto pašvaldību pārstāvju tikšanās, lai novērtētu padarīto un ieguvumus, dalītos pieredzē.

L.Rancāne

KULTŪRAS ZIŅAS

Noslēdzies vizuālo darbu konkurss "Zelta sietiņš"

Atzīmējot Raiņa 150. jubileju un dzejoļu krājumu "Sauls gadi", "Putniņš uz zaru" 90. gadadienu un krājuma "Zelta sietiņš" 95. gadadienu, Raiņa muzejs "Jasmuiža" šogad rīkoja vizuālo darbu konkursu "Zelta sietiņš". Konkurss jau noslēdzies un ar tā rezultātiem iepazīstina Raiņa un Aspazijas muzeja vadītāja vietniece Solvita Brūvere.

Vairākas paaudzes ir uzaugušas ar sirsniņo Raiņa dzeju bērniem. Mēs visi labi zinām dzejoļus par kaķēni, kurai bērni bija, par zelta sietiņu ar sudraba stīgām, par lielo slinkumu, par mākonīti un sasisto krūzi, par grāmatu, kura pati nelasās, vai lellīti Lolīti. Katram no mums ir arī kāds īpašais Raiņa dzejolis, ko varam ieteikt citiem, teic S.Brūvere. Tāpēc muzeja ļaudis dzejnieka jubilejas gadā vēlējas aktualizēt Raiņa daiļradi un rosināt interesi par bērnu dzeju. Konkursta uzdevums bija izveidot ilustrāciju kādam Raiņa dzejolim no dzejoļu krājumiem — šī gada jubiliāriem.

Atsaucība bija liela, tika iesūtīti 313 darbi no visas Latvijas, tajā skaitā arī Vārkavas pamatskolas, Preiļu pirmsskolas izglītības iestādes "Pasaciņa", Līvānu 1. vidusskolas, Sutru pamatskolas, Preiļu novada bērnu un jauniešu centra, Preiļu 1. pamatskolas, Priekuļu pamatskolas, Preiļu mūzikas un mākslas skolas, Priekšmalas pamatskolas. Starp dalībniekiem bija arī skolēni no Krimuldas, Jūrmalas, Rīgas, Krāslavas, Maltas, Pumpurien, Dagdas, Ādaži, Ogres, Rēzeknes, Ķekavas, Mārupes un citām vietām.

Darbus vērtēja žūrija, kuras sastāvā bija vizuālās mākslas skolotāja Marianna Abrička, māksliniece Vēsma Stupāne, Preiļu novada sociālā dienesta dienas centra

vadītāja Gunta Katkeviča, Raiņa un Aspazijas muzeja vadītāja vietniece Solvita Brūvere. Žūrija piešķīra trīs pirmās vietas divās vecuma grupās, kā arī 12 atzinības un trīs specbalvas. Godalgotie darbi tiks eksponēti izstādē "Zelta sietiņš", kura līdz septembra vidum būs skatāma "Jasmuižā", bet pēc tam Preiļu galvenajā bibliotēkā.

S.Brūvere iepazīstina ar uzvarētājiem, kuru skaits ir visai liels. Tāpēc rakstā minēsim tikai jaunus māksliniekus no apkārtnējo novadu skolām. Vecuma grupā no pieciem līdz septiņiem gadiem pirmā vieta piešķirta Agijai Anspokai no Preiļu novada bērnu un jauniešu centra; otrā vieta piešķirta Rūtai Mičulei no Preiļu novada bērnu un jauniešu centra un Ilonai Kraulei no Preiļu novada bērnu un jauniešu centra (visu triju meiteņu pedagogs ir Kazimirs Anspaks). Atzinības šajā grupā saņēma Arturs Ontonsons no Priekuļu pamatskolas (pedagoģe Anīta Puncule), Amanda Trubiņa no Preiļu novada bērnu un jauniešu centra (Kazimirs Anspaks) un autoru grupa — Oskars Repelis, Markuss Bartulis, Niks Peipiņš, Nikolass Maksimovs, Ričards Kižlo, Ārturs Pilojans — no Preiļu pirmsskolas izglītības iestādes "Pasaciņa" (Anīta Mičule).

Vecuma grupā no astoņiem līdz 12 gadiem trešā vieta piešķirta Arvidam Mazajevam no Preiļu mūzikas un mākslas skolas (Kazimirs Anspaks). Atzinības saņēms Preiļu mūzikas un mākslas skolas audzēknes Marina Skutele, Santa Vojevodska un Anna Marija Vilcāne (Kazimirs Anspaks), Sindija Upeniece no Vārkavas pamatskolas (Faina Timošenko) un Līvānu 1. vidusskolas 3.b klase (Anna Kārkle).

Vienu no muzeja specbalvām saņēms Preiļu pirmsskolas izglītības iestādes "Pasaciņa" audzēkņi Karīna Rudzāte, Veronika Šņepste, Jānis Bērziņš, Roberts

Gžibovskis (Anīta Mičule).

Solvita Brūvere saka paldies dalībniekiem, konkursa balvu sponsoriem keramiķiem Edvinam Vincevičam, Raivo Andersonam un apgādam "Zvaigzne ABC" un aicina uz konkursa noslēguma apbalvošanas pasākumu un izstādes "Zelta sietiņš" atklāšanu 16. maijā pulksten 17.50 Raiņa muzejā "Jasmuižā".

Piedalīsies akcijā "Ranis un Aspazija klauvē!"

Roberta Mūka muzejs Galēnos un Raiņa muzejs "Jasmuižā" Aizkalnē pieteikušies būt par dalībniekiem Memoriālo muzeju apvienības rīkotajā akcijā "Ranis un Aspazija klauvē!".

Akcija tiks uzsākta Muzeju naktī, 16. maijā, turpmāk visas vasaras garumā (līdz 15. augustam) rosinot cilvēkus apciemot ne tikai jubiliāru Raiņa un Aspazijas, bet arī citu Latvijas rakstnieku, literātu un kultūras darbinieku memoriālos muzejus, īpašās kartītēs vākt atzīmes, lai akcijas noslēgumā, 11. septembrī, saņemtu vērtīgas balvas.

Lai piedalītos akcijā, līdz augusta vidum jāpaspēj apmeklēt vismaz seši akcijā iesaistītie rakstnieku muzeji. Šajos muzejos varēs saņemt kartītes, kurās visas vasaras garumā jāsakrāj sešu unikālo zīmogu atzīmes. Aizpildīto kartīti, norādot savu vārdu, uzvārdu un kontaktinformāciju, jāatstāj muzejā, kur saņemts pēdējais zīmogs.

Memoriālo muzeju apvienība īpaši ai-

cina piedalīties ģimenes ar bērniem un novērtēt muzeju piedāvājumu mazajiem apmeklētājiem, bet apmeklētajos muzejos uzņemtās fotogrāfijas publicēt sociālajos tīklos, pievienojot tās arī Raiņa un Aspazijas kontam Facebook (<https://www.facebook.com/rainisaspazija>) un Twitter (@RainisAspazija).

Jeļenas Mihailovas lellēm mājvieta būs arī Rīgā

16. maijā Rīgā, Vaļņu ielā 19, durvis vērs autorleļļu mākslinieces Jeļenas Mihailovas jeb radošajā vārdā — Vladlenas — Leļļu galerija. Šī būs jau otrā vieta, kur varēs skatīt prelietes Jeļenas Mihailovas radītās lelles, informē Preiļu novada domes sabiedrisko attiecību speciālisti.

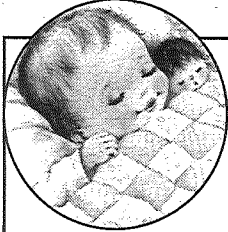
Mākslinieces izveidotā Leļļu galerija Preiļos ir viens no populārākajiem un tūristu visbiežāk apmeklētajiem objektiem ne vien novadā, bet visā Latgales reģionā. Te iegriežas mākslinieces talanta cienītāji no visas pasaules, par ko liecina ieraksti viesu grāmatā. Preiļos tapušās lelles mājā daudzās privātkolekcijās, pie Latvijā pazīstamiem cilvēkiem un pat Eiropās karaļnamos.

Vladlenas lelles ir profesionāli darbi, kas demonstrē autores prasmi strādāt dažādās tehnikās — gan mūsdienīgās, gan senās, izmantojot dažādus materiālus. Mākslinieces oriģinālā un radošā pieeja dažādu tēlu veidošanā atspoguļo viņas neordināro domāšanu un daudzveidīgo talantu.

L.Kirillova

Precizējums

Laikraksta «Novadnieks» 35. numurā (12. maijā) publicētajā rakstā «Radošajai un darbigajai Vārkavas pamatskolai — 170» otrās slejas pirmajā rindkopā pareizi jābūt, ka Upenieku atdusas vieta atrodas Preiļu novada Seiļu kapos, bet otrajā rindkopā, kur minēti vakara vadītāji, pareizi jābūt Bonifācijs Vaivods, nevis Lazdāns, kā bija minēts.

Un aplidoja balta vēsts šo zemi: „Ir piedzimis bērniņš!”

Rēzeknes iedzīvotāja **Olga Verpakovska** isi pirms Mātes dienas — 6. maijā — dāvāja dzīvību jaukai meitenītei, savam pirmajam bērniņam. Meitiņai dots vārds Agnese. Šo vārdu māmiņa un meitas tētis **Aleksandrs** izvēlējušies kā pašu piemērotāko. Ģimenes pirmajai atvasītei vārda diena būs svinama dzīlā ziemā — janvārī, bet dzimšanas diena — pašā ziedonī.

Olga strādā katoļu bērnudaržā par audzinātāju, Aleksandrs — celtniecības firmā, kas būvē ceļus. Olga stāstīja, ka savā darbā rūpējas par lielākiem bērniem, bet tagad būs jāapgūst jaunas iemaņas — lolot un auklēt mazu bērniņu. Padomu varēs paprasīt arī saviem vecākiem Innai un Stanislavam, kam mazbērnu pulciņš krietni liels — seši puikas un meitenes. Aleksandra vecāki Ruta un Aleksandrs sagaidījuši otru mazbērnu. Agnesītei dzimšanas dienu sanāks svinēt gandrīz reizē ar vecmāmiņas Rutas dzimšanas dienu un vectēva Stanislava vārdadienu. Par dzimtas jaunāko atvasīti priecājas arī vecvecmāmiņa Janina.

5. maijā savu jaundzimušo mazulīti — meitiņu — pirmo reizi varēja samīļot un paņemt uz rokām **Rita Putāne**. Kopā ar tēti **Andreju** mazajai dots vārds Karīna. Šī vārda īpašnieces savu vārdu svin oktobrī. Bērniņš ir viens no jaunākajiem Preiļu iedzīvotājiem. Rita strādā veikalā, bet Andrejs ir autovadītājs. Ar savu piedzimšanu meitenīte vecvecāku godā pirmo reizi iecēlusi Allu un Pāvelu, bet Janīnai un Anatolijam ir sestais mazbērns. Mazajai Karīnai ir arī vecvecmāmiņa un vecvectētiņš.

Saeimas Demogrāfijas apakškomisija: joprojām daudz darāmā, lai stiprinātu tēva lomu bērna audzināšanā

“**I**r pašsaprotami, ka pilnvērtīgai bērna attīstībai nepieciešama pēc iespējas abu vecāku iesaiste. Lai arī bērnu audzināšana arī sabiedrības acīs vismaz teorētiski vairs nav tikai sieviešu pienākums, Latvijā joprojām ir daudz darāmā, lai nostiprinātu tēvu vietu un lomu ģimenē. Abu vecāku iesaistīšanās ir būtiska no bērna interešu viedokļa, jo pētījumi liecina, ka vardarbības iespēja pret bērnu ir divreiz zemāka ģimenēs, kurās ir abi vecāki.” To uzsvēra Saeimas Budžeta un finanšu (nodokļu) komisijas Demogrāfijas lietu apakškomisijas priekšsēdētājs Imants Parādnieks pēc sēdes, kurā deputāti diskutēja par tēva lomu ģimenē un bērna audzināšanā.

Kā trīs būtiskākos darbības virzienus I.Parādnieks min sabiedrības izglītošanu un attieksmes maiņu pret tēva lomu, izpratnes veidošanu par ģimeni un vīrieša atbildību jau skolā, tostarp piesaistot darbam skolā vairāk vīriešu, kā arī tēva līdziesaisti bērna aprūpē. Apakškomisijas vadītājs aicināja Labklājības ministriju, strādājot pie Ģimenes valsts politikas pamatnostādņu rīcības plāna, iekļaut tajā vairāk aktivitāšu, kas vērstas

uz tēva lomas stiprināšanu.

Kā pozitīvu tendenci Labklājības ministrijas pārstāvji iezīmēja faktu, ka ar katru gadu samazinās to jaundzimušo skaits, kuriem dokumentos nav ieraksta par tēvu — 2013. gadā tādu vairs bija nepilns tūkstošis jeb 4,6 procenti. Savukārt pieaug to gadījumu skaits, kad tēva ieraksts tiek veikts, pamatojoties uz paternitātes atzīšanas iesniegumu.

Kopš paternitātes pabalsta ieviešanas 2004. gadā desmit gadu laikā to saņēmēju skaits ir dubultojies un sasniedz 45 procentus no dzimušo bērnu skaita. Tas liecina, ka tēvi aizvien vairāk pieņem savu tēva lomu un labprāt izmanto valsts sniegtās iespējas pavadīt 10 apmaksātas atvaļinājuma dienas kopā ar mazuli. No otras puses, uz turklīdzekļu parādnieki joprojām 95 procentos gadījumos ir vīrieši. Tas parāda, ka pēc vecāku šķiršanās rūpes par bērniem galvenokārt gulst uz sieviešu pleciem.

Kā uzsvēra “Centra Dardedze” pārstāvji, ir svarīgi ne vien pasākumi tēviem, bet būtiski mainīt arī sabiedrības attieksmi pret tēva lomu un atbildību.

“Par tēvu nepiedzimst, tādēļ ir pavisam normāli, ka vīriešiem tiek piedāvātas mūsdienīgas apmācības bērnu audzināšanā. Labi sevi ir parādījušas tēvu atbalsta grupas “Tēvi ir svarīgi”, kuras ļāvušas vīriešiem citādi paskatīties uz bērniem un ģimeni, kļūt iecietīgākiem un zinošākiem, uzsver apakškomisijas vadītājs.

Mūsu sabiedrībā joprojām ir pietiekami daudz priekšstatu, kuru laušana palīdzētu veiksmīgāk veidot ģimenes dzīvi, atzīst I.Parādnieks. Tā, piemēram, daudzi joprojām uzskata, ka bērna līdz divu gadu vecumam aprūpe un pieskatīšana būtu galvenokārt mātes ziņā, lai gan emocionālas saites izveidei ar tēvu ir būtisks tieši zīdaiņa vecums. Liels izaicinājums joprojām ir emocionālā vardarbība pret bērniem, kurai Latvijā pakļauti 100 000 jeb trešdaļa no bērniem. Tātad aktuāls jautājums joprojām ir par to, kā audzināt un disciplinēt, izskanēja komisijas sēdē.

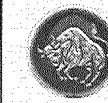
Uzsvērot efektīvu sociālo kampaņu lomu sabiedriskās domas veidošanā, I.Parādnieks apakškomisijas sēdē sāka ar sociālās kampaņas “Būt tēvam — tā ir māksla!” videoklipa demonstrāciju.

HOROSKOPS NEDĒĻAI

(18. — 24. maijs)

Auns. Pirms nāc klajā ar sensacionālu paziņojumu, apsver visus par un pret. Jo stingrāka būs tava pārliecība par savas rīcības nemaldīgumu, jo grūtāk tevi būs izsist no sliedēm. Pirmdien un otrdien neizsaki pamācošus komentārus, jo vari uzrauties uz kareivīgi noskaņotiem cilvēkiem, kas to vien gaida, kā izgāzt uz kādu savas dusmas.

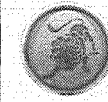
Vērsis. Lai tiktu pie cerētajiem rezultātiem, ar iniciatīvu un personisko ieinteresētību vien būs par maz. Jāprot saskatīt izdevību un gudri to izmantot. Bez nopietna aprēķina neko jaunu nesāc. Enerģija ātri izsīks, bet atgriezies lēnām, tāpēc nesāc neko, kas prasa ilgstošu piepūli un pacietību. Tas nenozīmē, ka vari slinkot, vienkārši pareizi sadali spēkus.

Dvīņi. Pievērsies tam, kas tevi interesē un tev patīk, tā tu izvairies no grūtsirdības. Nezaudē cerības, un tev nebūs jāmeklē jauna dzīves jēga. Vēlāk tava aktīvā un mērķtiecīgā rīcība var izraisīt domstarpības ar ietiepīgiem, aizspriedumainiem cilvēkiem. Neizrādi savu pārkumu, tas plaisu attiecībās vēl vairāk padziļinās.

Vēzis. Nepiesaisti sev lieku uzmanību. Esi diskrets, klausies un vēro, taču savas domas paturi pie sevis. Uzzinot to, ko tev nevajadzētu zināt un kas rada satraukumu, savaldi emocijas. Nedomā par nepatīkamo. Paliec malā no strīdiem un asām sarunām. Dienām ejot, noskaņojums mainīsies, un tu saskatīsi izeju no situācijas, kas iepriekš šķita neatrisināma.

Lauva. Aizstāvēt savas intereses, ievēro likumus. Pavirša attieksme pret juridiskām lietām var izraisīt savstarpēju neuzticēšanos. Esi gan lietīgs, gan sirsnīgs. Kaislības pieklusini, tavi morāles principi citiem var būt nepieņemami. Saglabāt kontroli pār sevi un situāciju būs vieglāk, ja nedzīvosi ilūzijās, bet stāvēsi stingri uz zemes un it visā ievērosi mērenību.

Jaunava. Esi uzmanīgs, tiekoties ar priekšniecību un varas pārstāvjiem. Pat ja saskati kļūdas viņu rīcībā, skaji nekritizē un nenosodi, tas var atsaukties uz tavu karjeru. Dzīvo savrupu dzīvi. Ar problēmām tiec galā pašā spēkiem, iejaukšanās no malas par labu nenāks. Spēku smelies garīgās aktivitātēs, klausies mūziku, baudī mākslu un radošu cilvēku sabiedrību.

Svari. Tuvākajās dienās, ja vien iespējams, nedodies tālā braucienā, jo var rasties dažādas organizatoriskas un tehniskas likstas. Darot praktiskus darbus, esi precīzs un akurāts, neļauj sevi steidzināt. Ja jūti, ka pacietības mērs ir pilns, paņem pauzi vai kaut ko pamaini. Tiklīdz atradīsi pareizo pieeju, izdarīsi vairākus darbus vienlaikus.

Skorpions. Iztērētie resursi — gan nauda, gan enerģija — atjaunosies lēni. Neizlēmības un iniciatīvas apskuma dēļ gar degunu var aiziet lieliska izdevība. Dari visu, kas tavos spēkos, lai tāda situācija neatkārtotos, taču bez vajadzības neriskē. Brīvajā laikā ļāvi atpūties, jo darbs prasis lielu pašatdevi. Esi kopā ar mīļoto cilvēku, dalies svarīgākajā, apspriediet nākotnes plānus.

Strēlnieks. Neslēdz ilglaicīgus darījumus, nedibini jaunus kontaktus, nemeklē sponsorus, jo iespējama vilšanās un neskaidrības. Esi kritisks, pret glaimotāju centieniem iegūti tavu labvēlību izturies rezervēti, taču skarbi neizsakies. Pabeidz darbus, neatstāj neko pusdarītu. Labs palīgs kritiskos brīžos būs tuvinieki, kas iedrošinās un atbalstīs.

Mežāzis. Sadržīvē var veidoties neliels sajukums, ko nespēsi nedz paciest, nedz arī tik drīz novērst. Tas radīs nepatīkamas izjūtas, traucēs koncentrēties darbam. Savaldies, apslāpē dusmas. Būdamis sliktā noskaņojumā, neko neatrisināsi. Labā omā arī darbi veiksies, un cilvēki būs saprotoši. Kāds izrādīs simpātijas, cits iedvesmos un uzmundrinās.

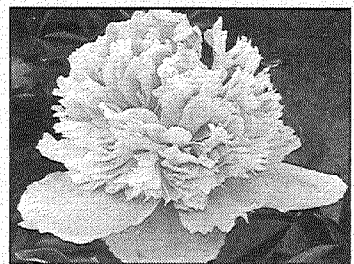
Ūdensvīrs. Tuvākajā laikā tava darbošanās nebūs tik veiksmīga, kā gribētos. Lai nerastos muļķīgi pārpratumi, nesoli to, ko nespēj izpildīt. Esi piesardzīgs un apdomīgs — labāk nogaidi, nevis sasteidz. Izvairies no trokšņainām kompānijām un uzdzīves. Ja neierobežosi kaprizās vēlmes, to vien darīsi, kā cīnīsies ar savas neapdomības sekām.

Zivis. Strīdīgas situācijas būs vieglāk novērst, ja neiestīgi personīgos pārdzīvojumus, pasmaidīsi par sevi un neturēsi jaunu prātu uz cilvēkiem, kam pietrūkst smalkjūtības un tolerances. Nesaudzīgs izteiksmes veids var kļūt par iemeslu ne vienam vien strīdam. Ja gribi sasniegt kādu no saviem mērķiem, neļauj nekam sevi traucēt.

Vai tu zināji, ka:

- ✓ skudrām ļoti garšo peoniju ziedu nektārs;
- ✓ grieztie ziedi savu izskatu saglabā pat veselu nedēļu — lai tie saglabātos svaigi pēc iespējas ilgāk, ziedi jāgriež tad, kad ziedpumpurs vēl ir nedaudz stingrs, neizplaucis;
- ✓ vissmaržīgākās ir rozā peonijas;
- ✓ ceļotājs Marko Polo reiz nodevējis peonijas par “kāposta izmēra rozēm”;
- ✓ ASV Indianas štata nacionālais zieds ir peonija;
- ✓ par Peoniju kāzām dēvē 12. kāzu gadadienu;
- ✓ vienīgā krāsa, kurā nav sastopami peoniju ziedi, ir zilā.

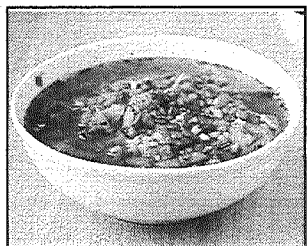

LABU APETĪTI!

Lēcu zupa bez gaļas

Glāze turku lēcu, 1 sīpols, 4 ķiploku daiviņas, 1 vidēji liela paprika, pētersīļu saišķītis, sāls un pipari.

Lēcas liek vārieties 2 litros ūdens. Kamēr lēcas vārās, sīki sagriež sīpolu, papriku un sasmalcina ķiploku daiviņas un pētersīļus. Kad lēcas daļēji gatavas, pievieno visas sagatavotās sastāvdaļas ar sāli un pipariem pēc garšas. Vāra līdz zupa gatava. Pasniedzot var papildus bagātīgi pārkaisīt ar sasmalcinātiem zaļumiem.

Latvenergo aicina arī nesen daudz bērnu ģimenes statusu ieguvušos pieteikties atbalstam; kopumā valsts atbalsta elektroenerģijas norēķiniem saņēmēju skaits pieaug

Lai atbalstu saņemtu visas jaunās daudz bērnu ģimenes, arī tad, ja trešais bērniņš ģimenē ienāk maijā vai līdz gada beigām, Latvenergo aicina pieteikties atbalsta saņemšanai. Bērnam piedzimstot, lūdzam aizpildīt pieteikuma formu www.e-latvenergo.lv vai arī klātienē pieteikties Latvenergo klientu apkalpošanas centrā.

Valsts atbalsts norēķiniem par elektrību aprīlī kopumā piesūktis vairāk nekā 71 tūkstotim daudz bērnu ģimeņu un trūcīgu un maznodrošinātu māsaimniecību. Apkopotie dati parāda, ka valsts atbalsta saņēmēju skaits ik mēnesi pieaug. Tas norāda, ka programma veiksmīgi un efektīvi turpina darboties, procesi visām iesaistītajām pusēm kļūst arvien skaidrāki.

Kopš janvāra būtiski palielināties maznodrošināto un trūcīgo personu skaits, kuras saņem atbalstu, tikmēr daudz bērnu ģimeņu skaits visus mēnešus ir ļoti līdzīgs – aptuveni 17 tūkstoši, līdzīgi kā arī iepriekšējos gados, kad atbalstu daudz bērnu ģimēm sniedza AS "Latvenergo".

Atgādinām, ka valsts atbalsta programmas ietvaros daudz bērnu ģimenes katru mēnesi par pirmajām 300 izlietotajām kilovatstundām (kWh) var norēķināties par cenu, kas atbilst pērnā gada Starta tarifam, bet par pārējām – atbilstoši izvēlētajam Elektrum produktam. Savukārt maznodrošinātās un trūcīgas māsaimniecības katru mēnesi

var saņemt atbalstu pirmajām simts patērētajām kilovatstundām. Ja daudz bērnu ģimene atbilst arī trūcīgas vai maznodrošinātas māsaimniecības statusam, tad katru mēnesi atbalsts tiek piemērots par pirmajām 400 kWh.

AS "Latvenergo" aicina ģimenes, kuras atbilst daudz bērnu ģimenes statusam, taču vēl nav pieteikušās, izmantot iespēju un aizpildīt pieteikuma formu www.e-latvenergo.lv vai arī klātienē Latvenergo klientu apkalpošanas centrā. Arī gadījumos, kad trešais bērniņš ģimenē ienāk maijā vai līdz gada beigām, uzņēmums aicina pieteikties, un līdz pat 2015. gada beigām atbalsts elektrības norēķiniem tiks piemērots.

Savukārt datus par maznodrošinātām un trūcīgām personām AS "Latvenergo" katru mēnesi saņem no pašvaldību sociālajiem dienestiem. Arī aprīlī datu apmaiņa notikusi veiksmīgi.

Maija beigās AS "Latvenergo" klientiem, kuriem valsts atbalsts piemērots pirmo mēnesi, nosūtīs vēstuli ar informāciju par piešķirto atbalstu un tālāko norēķinu kārtību.

Saņemot valsts atbalstu norēķiniem par patērēto elektroenerģiju, šiem klientiem katru mēnesi Latvenergo izrakstīs un nosūtīs rēķinu par ikmēneša maksājumu, kurā būs iekļauts atbalsts.

I. Bidere,
AS "Latvenergo" preses sekretāre

Livānietis Kristaps Bulmeistars startēs pasaules līmeņa sacensībās

22. maijā pulksten 19.00 arēnā «Rīga» gaidāms vērienīgs notikums cīņas sporta pasaulē – cīņas mākslas turnīrs «Kok World Grand Prix» jeb «King of King» – viens no skatāmākajiem cīņas mākslas turnīriem pasaulē. Livānu novada domes sabiedrisko attiecību un ārējo sakaru daļa informēja, ka sacensībās piedalīsies arī Livānu kluba «Skits» cīkstonis Kristaps Bulmeistars. Viņš sacentīsies ar pasaulē spēcīgākajiem kīkboxa grandiem. Sacikstes translēs 60 pasaules

valstīs. Sacensībās būs pārstāvētas desmit valstis – Latvija, Lietuva, Igaunija, Krievija, Baltkrievija, Polija, Moldova, Vācija, Itālija, Nīderlande. Tajās piedalīsies 26 spēcīgi cīkstoņi, no kuriem septiņi pārstāv Latviju.

Vienā no turnīra «super» cīņām svarā līdz 71 kilogramam tiksies KOK pasaules rangā esošais holandietis Kriss Baja un Latvijas komandas Livānu kluba «Skits» cīkstonis Kristaps Bulmeistars.

L. Rancāne

NOVADNIEKS

RUBRIKAS: DAŽĀDI, PĒRK, PĀRDOD, MAINA, MEKLĒJU DARBU.

PRIVĀTSLUDINĀJUMS (maksas).

Rubrika _____ Derīgs līdz 18. maijam.

T	ā	i	r	.													
---	---	---	---	---	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

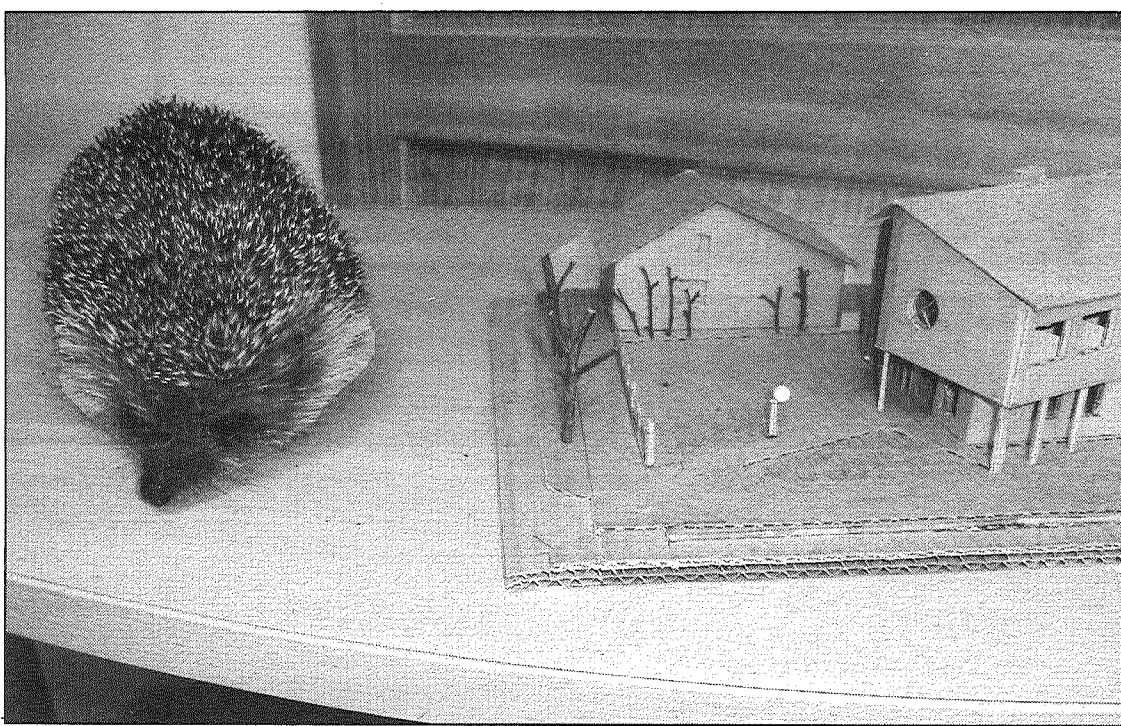
Aizpildīšanas noteikums:
viena rūtiņa — viena zīme.

Iesniedzēja vārds, uzvārds _____
Adrese, tālr. _____

Sludinājumus «Novadniekā» pieņem Preiļos, Brīvības ielā 14. Tālr./fakss 653-07057.

Vai sludinājumu ievietot interneta mājas lapā? Jā Nē
Maksa 0,50 EUR (ar PVN).
Jāiesniedz tikai laikrakstā publicētais kupons, kopētus un pa faksu sūtītus nepieņemsim.

«Novadnieka» jubilejas izstādi apmeklēja... ezis

● Ezis aplūko laikraksta «Novadnieks» redakcijas ēkas maketu.

Līdz 20. maijam Riebiņu novada centrālajā bibliotēkā skatāma pārnovadu laikraksta «Novadnieks» 65 gadu jubilejai veltīta ceļojošā izstāde, ko sagatavoja Preiļu galvenās bibliotēkas darbinieki.

Izstādē skatāmas gan fotogrāfijas par redakcijas darbinieku radošajām gaitām, gan vairāku gadu garumā izdotie un lasītājiem dāvētie kalendāri, gan arī

laikraksta redaktore brīvā laika aizraušanās — gleznas. Dažā labā fotogrāfijā laikraksta lasītāji var ieraudzīt arī paši sevi, jo žurnālistu darba ikdienas vīdeļā saistīta ar notikumiem vietējā sabiedrībā.

Izstādi jau aplūkojuši daudzi Riebiņu centrālās bibliotēkas apmeklētāji. Bet visneparastākais ciemiņš bija... ezis, kas ieradās kādā novakarē un labsirdīgi pukšķinādams apstaigāja bibliotēku un apskatīja izstādes eksponātus. Ja nopietni, — tad ezis

atnāca pie Riebiņu bibliotēkas un iekšā, protams, netika, bet bibliotēkas vērigās darbinieces cieņi ieraudzīja un uz brīdi ienesa iekštelpās. Tur dzīvnieciņš izklaidējās, piedaloties fotosesijā. Pēc tam gan tika izneests atpakaļ un devās savās gaitās, pārdomādams piedzīvoto.

Savukārt «Novadnieka» jubilejas izstāde nākamnedēļ aizceļos uz Aglonu, kur būs skatāma Aglonas bibliotēkā.

L. Rancāne

DĀRZKOPJA NEDĒĻA (15. — 21. maijs)

✓ Piekdiena, 15. maijs, *lapu diena*, savukārt sestdiena un svētdiena, 16. un 17. maijs, *augļu dienas*. Ja dobes dārzā saveidotas, ieteicams ievilkēt elpu un piebremzēt ar stādīšanu. Pļāvās, dārzos un mežos zied dažādi augi. Laiks ievākt tējai gatavotiem sīpoliem, raspoņiem, jaunās bērzu lapas un citus sezonas labumus. No pieneņu ziediem var gatavot ievārījumu vai pieneņu vīnu. Var noklāt celiņus un tukšumus dobēs starp augiem ar mulču, lai pasargātu augsni no izžūšanas un nezālēm.

✓ Pirmdiena, 18. maijs, tukšais laiks.
✓ Otrdiena un trešdiena (līdz pēcpusdienai), 19. un 20. maijs, *sakņu dienas*, pie tam iestājies jauns Mēness. Vērša zvaigznāja spēki gatavi gādāt par kokiem un krūmiem, ja tādus paredzēts stādīt. Laiks pievērsties komposta kaudzei. Pērnās koku lapas maija saulē un vējos noteikti ir krietni pažuvušas, tās tagad var sajaukt ar nopļauto zāli.

Pārjaukt materiālus noteikti būs krietni vieglāk nekā pirms mēneša. Trūdēšanas procesu veicināšanai var pievienot biokompostēšanas līdzekļus, kas nopērkami dārzkopības veikalos, pa sauļai vecā komposta vai labus govs mēslus, ja tādi pieejami. Noderīgs līdzeklis komposta aktivizēšanai ir tauksaknes lapas. Šis augs strauji aug un gandrīz vai nokļuvis nīsto nezāļu kārtā. Tauksaknes lapas noderēs gan komposta aktivizēšanai, gan raudzējumu gatavošanai.

✓ Ceturtdiena, 21. maijs, *ziedu diena*. Var teikt, ka pienācis puķu stādīšanas un mauriņa sēšanas laiks. *Ziedu dienās* pļauts, zāliens tik ātri neataugs. Jaunu zālienu pļaušanai, tāpat arī jaunu dzīvzogu cirpšanai labākas ir *lapu dienas*, tad tie blīvāk saugs un labāk sakopļos, tāpēc jāpagaida līdz svētdienai. Vēl atcerieties, ka Dvīņu zvaigznājs gādā par puķēm, bet Vēža — par zāli.

Izmantota "Sējas un Ražas Avīze 2015"

SLUDINĀJUMI, REKLĀMAS, LĪDZJŪTĪBAS

SIA ALNI AS IEPĒRK ZĀGBALĶUS EUR/m ²					
Garums/ diametrs	Egļe				
14-17	3,7	4,3	4,9	5,5	6,1
18-24	42	44	46	46	46
25+	56	58	64	62	62
Garums/ diametrs	Priēde				
14-17	3,7	4,3	4,9	5,5	6,1
18-24	44	42	46	46	46
25+	62	58	60	60	60

Garumus iepriekš saskaņot! Piegādes vieta: Varakļāni. Ir transports! www.alnias.lv
SAMAKSA VIENAS DIENAS LAIKĀ!
Tālr. 29806775, 25916403, 64866070.

Visu modeļu **DZIRDES APARĀTI**, to rezerves daļas, barošanas elementi, bezmaksas pielaišana, labošana, pārdošana 20. maijā no plkst 11.00 līdz 15.00
SIA «Preiļu aptieka» telpās Preiļos, Raiņa bulvārī 5.
Tālr. 26019076.

Piekdien, 22. maijā un 19. jūnijā, pārdošanā būs svaiga broilera produkcija: stilbi (5 kg/10,50 EUR, 15 kg/28,50 EUR), aknas 2 kg/4 EUR, spārni, kuņģiņi (2 kg/4,30 EUR), fileja (2 kg/9,40 EUR), zupas izlase (5 kg/4,50 EUR), žāvēta desa — 3,94 EUR/kg. Jaunaglonā 8.10, Aglonā 8.20, Aglonas stacijā 8.35, Ārdavā 8.50, Pelēcos 9.10, Aizkalnē 9.25, Preiļos (tirgū) 9.50, Sutros 10.20, Ančinos 10.35, Vārkavā 11.00, Vecvārkavā 11.25, Mačānos 11.45, Vanagos 12.00, Rožupē 12.10, Rudzātās 12.30, Prikuļos 13.00, Smelteros 13.20. Tālr. uzziņām 22135110.

Pērk senās lietas, antikvariātu.
Tālr. 22068511.

Pērk piena telus, telītes un bullīšus no 14 dienu vecuma.
Zvanīt 26253977, 28686658.

IEPĒRK METĀLLŪZŅUS.
Augstas cenas. Strādājam jebkurā laikā.
Tālr. 29198531.

SIA Lauku Miesnieks iepērk mājlopus. Augstas cenas. Samaksa tūlītēja. Svari. Tālr. 20207132.

Savāksim nevajadzīgu sadzīves tehniku (ledusskapjus, gāzes plītis, TV un t.t.).
Tālr. 27540758.

SIA „LATVIJAS GAĻA” iepērk liellopus, aitas, jaunlopus, zirgus. Samaksa tūlītēja. Svari. Tālr. 28761515.

Pārdod metāla jumtus un noteksistēmu no ražotāja.
Cena no 4,55 EUR/m². T.26368028.

SIA AIBI iepērk liellopus, jaunlopus, aitas, kazas, zirgus, cūkas. Laba cena. Samaksa tūlītēja. Svari. Tālr. 26142514, 20238990.

SIA „SENLEJAS” PĒRK liellopus, telus, jērus. Bioloģiskajiem lopiem piemaksas. Samaksa tūlītēja. Tālr. 26604491, 26319888, 65033720.

Lūgšim jūsu dvēselītēm debessceļā mieru gūt,
Lai ar jums zvaigznes starā varam domās kopā būt.
Skumju brīdī esam kopā ar Irēnu Kuzņecovu, TĒVU un BRĀLI mūžībā pavadot.
Preiļu novada kultūras centra kolektīvs

Tā projām aizejam mēs lēnām,
Arvienu vieglāks solis top;
Starp aizgājušo mīļām ēnām Mums pārtapšana jāstāp.
Sērojam kopā ar Sandru Cakuli, TĒVU un BRĀLI mūžības ceļā pavadot.
Stabulnieku pagasta iestāžu un pasta darbinieki

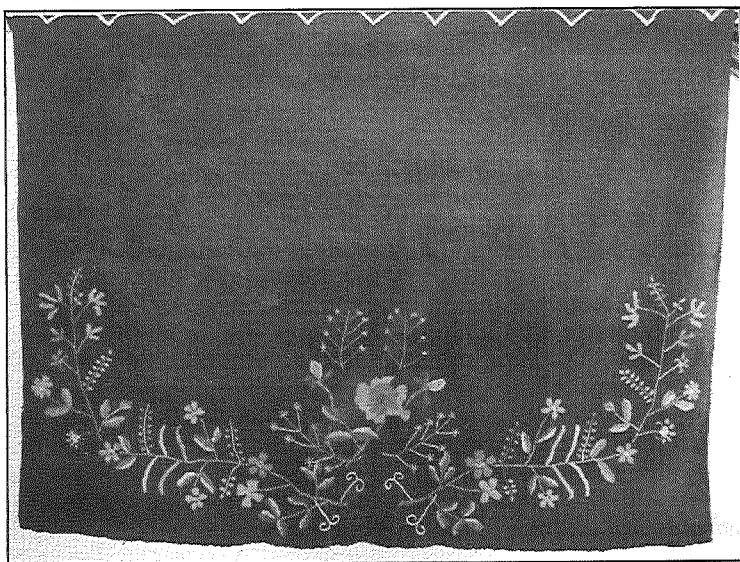
Nē, mātes aiziešanu nevar aptvert,
Ne rokas aptvert var, ne sirds, ne prāts...
Mēs atnākam un brīdī klusu stāvam,
Un it kā elsas mūsu vārdus māc.
Izsakām visdziļāko līdzjūtību
Janīnai Kivlenieci,
no MĀMIŅAS atvadoties.
VID Preiļu kolēģi

Aiz katra paliek dzīve
Un pasacītais vārds,
Bet atmiņas tik dārgās
Sirds ilgi saglabās.
Skumju brīdī esam kopā ar Irēnu Kuzņecovu, TĒVU un BRĀLI mūžībā pavadot.
“Naktineica”

NO MUZEJA PŪRA LĀDES

Sega pārtop gleznās

Savas 30. jubilejas mēnesī muzejs no savas pūra lādes piedāvā kādu īpašu priekšmetu. Krājuma tekstiliju kolekcijā glabājas izšūta vilnas dienas sega, kas austa vagotā drellī no melnas vilnas dzijas. Gar vienu segas malu ar vilnas dziju tumši un gaiši zaļā krāsā, tumši un gaiši sarkanā krāsā, dzeltenā, rozā, zilā un pelēkā krāsā izšūts augu un ziedu motīvs. Sega izšūta pēc pašsacerētas kompozīcijas. Otru segas malu rotā dzeltenā krāsā izšūts līklocis.

● Austā un izšūtā dienas sega no muzeja kolekcijas.

Segu lietojis un muzeja kolekcijām dāvinājis Valdis Maculevičs no Sutru pagasta Kauperniekiem, bet to audusi un izšuvusi viņa vecmamma Aizkalnes pagastā. Diemžēl īpašnieks neko nevarēja pastāstīt par pašu darinātāju.

Iedvesmas avots izciliem māksliniekiem

Pērnā gada vasarā plenērā Preiļos bija ieradusies astoņi mākslinieki — Aija Zariņa, Anda Lāce, Baiba Sprance, Daiga Krūze, Eva Vēvere, Laura Prikule, Raitis Zvirbulis un Zigurds Polikovs, lai nedēļas garumā

rastu atbildes uz jautājumu “Kas ir Preiļi?”. Aktivitātes notika projekta “Laikmetīgās mākslas sezona t/c “Oga” (projekta vadītāja Inga Surgunte) ietvaros. Plenēra ideja — atrast Preiļu identitāti, skatoties caur laikmetīgās mākslas prizmu.

Mākslinieki, iepazīstot apkārtni, atklāja, ka Preiļi ir skaista, unikāla pilsēta ar atsaucīgiem un atbildīgiem jauniem māksliniekiem, kuri, salīdzinot un vērojot apkārt notiekošo, paši ir jaunatklājuši Preiļus neordinārā vei-

dā. Aija Zariņa, Eva Vēvere, Laura Prikule vairākas dienas iepazīnās ar Preiļu vēstures un lietišķās mākslas muzeja tekstiliju kolekciju. Laura Prikule un Eva Vēvere sajūsminājās par ceļu jostu kolekciju, bet Aija Zariņa uzgleznoja tādu retumu kā izšūtā dienas sega. Pirms tam šo segu muzeja organizētā plenēra laikā 2012. gadā jau bija gleznojis Osvalds Zvejsalnieks.

Lūk, kā vienkāršas lauku sievietes darinātā dienas sega kalpojusi par iedvesmas avotu diviem

● Osvalds Zvejsalnieks. Etnogrāfija. 2012.

izciliem māksliniekiem, kas radijuši atšķirīgus, bet brīnišķīgus darbus.

No izšūto dienas segu vēstures

Muzeja vadītāja Tekla Bekeša, iepazītot materiālus, secinājusi, ka pēc Pirmā pasaules kara pilsētu kultūra nostiprinājās lauku sadzīvē. Turīgākajās saimniecībās māju iekštelpas tika sapostas un uzturētas tīras ne tikai svētku reizēs, bet arī ikdienā. Laika gaitā no virspalagiem izveidojās tāda tekstiliju grupa kā dienas segas. Bez austām, tamborētām, adītām un tikla segām pagājušā gadsimta trīsdesmitajos gados segas arī izšūva.

Parasti segas izšūva uz paš-austa vienkāršaina vilnas auduma ar krāsainiem vilnas dzīpariem. Vairumā gadījumu — uz zila vai melna, retāk uz gaišas pamata krāsas auduma. Izšūva krāsainas ziedu kompozīcijas, izmantojot gleznu un kātu dūrienus. Informācija un ieteikumi nāca no specializētajiem rokdarbu veikalumiem, kuros ar baltu krāsu apdrukāja tumšos vilnas gabalus, kurus rokdarbniecēm atlika tikai izšūt. Taču bija arī pašsacerētas kompozīcijas izšūtas dienas segas. Paraugu ņēma no rokdarbu literatūras, gata- viem priekšmetiem, atsevišķos gadījumos noskatīja no garīdznieku tērpiem baznīcā.

Sagatavoja L. Kirillova

PASMAIDĪSIM

☺ ☺ ☺
Bērziņi atkal uzaicinājuši Kalniņus pie sevis ciemos. Kalniņu ģimenes galva ņem

līdzī savu trombonu, viņa sieva — vijoli. Pie Bērziņu dzīvokļa durvīm sieva vēlreiz atgādina vīram:

— Atceries, ja viņi kārtējo reizi sāks mums rādīt tos slaidus no sava atvaļinājuma, mēs piedāvāsim to darīt mūzikas pavadījumā. Sapratī?

☺ ☺ ☺
— Vecāki no manis vienmēr izsita stulbumu, bet es vienmēr zināju, kur dabūt vēl.

☺ ☺ ☺
Virš uz nāves gultas saka sievai:
— Gribru tev pateikt patiesību: esmu pārgulējis gan ar tavu māti, gan ar māsu.

— Zinu, dārgais, tāpēc jau es tevi noindēju.

☺ ☺ ☺
Māsiņa dod padomu pacientam:
— Ja gribat kaut kā izteikt pateicību dakterim, labāk izdari to līdz operācijai, citādi pēc tam var izrādīties par vēlu...